

Sherlockiana

MEDDELELSER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

"I hear of Sherlock everywhere"

Nr. 2-3, 2018 * 63. Aargang

Redaktøren kort

Først giver han ordet til bladets utrættelige bidragyder Michael Skov Lambek: "Sherlock Holmes Klubben i Danmarks trættelige Skatmester vil gerne benytte lejligheden (i Valby) til at gøre opmærksom på, at der stadig er enkelte medlemmer, der har indbetalt kontingentet for 2018. Dette må naturligvis bero på en forståelse... Men godt for den slunkne Skatkiste tyder det nu ikke på...

En anden form for skatmester ses her afbildet ved en anden og lignende fyldt (læs: tom) skatkiste - som kan blive denne Klubs i en snarlig mulig fremtid, hvis altså ikke flere medlemmer snart hoster. Og gerne op.

Førstomtalte Skatmester vil også gerne henlede opmærksomheden på, at endskønt mange ting ustandseligt ændrer sig med hastige skridt i dagens hektisk omskiftelige, globaliserede onlineverden, er Klubbens bankkonto altså ikke én af disse:

Reg.nr. 2132 - Kontonr. 8981 147 929.

Ej heller kontingentets størrelse: 200,- kr. Vi véd, hvor I bor!"

Allerede nu kan det meddeles at Klubbens næste Aarsmøde og generalforsamling finder **lørdag den 26. januar 2019**. Stedet er Restaurant Maven på Nikolaj Plads i København. Festen starter kl. 17.30. Sæt kryds i kalenderen, hvis du kan skaffe en sådan for næste år.

Klubbens nyeste og ældste Kæresmedlem, Gunnar Berndorf, som blev hyldet i det forrige nummer af *Sherlockiana*, er også blevet hyldet af Nordvestsjællands lokale dagligmedie, avisen *Nordvestnyt*, som onsdag den 4.

april bragte et stort opsat interview med Gunnar, prydet med fotos og annonceret på bladets forside: "Klub ærer medstifter fra 1950" - "Mere end 80 år med mesterdetektiven". Til lykke, Gunnar.

Palle Schantz Lauridsen er en ustoppelig avisarkivgranker. For nylig fandt han i *Politiken* fra 7. september 1894 en spændende ting, "Min Sendelse til Kristiania," en Holmes-historie fortalt af Holmes selv. Meget muligvis den tidligste danske Sherlock Holmes-pastiche. Den bringes her i bladet. (Kristiania har naturligvis siden 1925 heddet Oslo. Igen. Efter 300 års navneskift).

Den ledsagende illustration af Kaj Engholm, *Far til Fires* far, stammer fra en skrivelse til medlemmerne af *Sherlock Holmes Selskabet i København* og *The King's Own Sherlockians* fra 1980 som annoncerede et foredrag i de forenede selskaber af vort æresmedlem Niels Birger Wamberg, der handlede om et møde mellem Holmes og Henrik Ibsen under førstnævntes hiatus efter Reichenbach. Det foredrag ville man gerne have hørt.

Redaktørens motto, "Man kan aldrig vide hvad bier tænker," stammer, som mange vil vide, fra bjørnebogsklassikeren *Peter Pys*. Den første bog redaktøren læste, som ganske lille. Det var oversætteren Inge Heise der gav Winnie-the-Pooh det beændede navn den lille bjørn har på dansk. I Norge er man ikke så heldige. Dér hedder plysbjørnen *Ole Brumm*. Men heldigt er det at vi i dette nummer kan bringe Nils Nordbergs skarpe analyse af forholdet mellem Brumm og Holmes.

Mia Stampe Lagergaard skriver om en filmoplevelse hun delte med to af sine børn og fire voksne medsherlockianere (Anne, Palle, Michael og Svend). Filmen blev anmeldt den 4. maj af Christian Monggaard i *Information* og Bo Green Jensen i *Weekendavisen*. Det kan læses her. Bos anmeldelse er skrevet med tanke på avisens yngre læsere.

Og der er meget mere stof i dette nummer. Jens Byskov Jensen skriver om det sidste Silver Blaze-galopløb i Aalborg. Michael Skov Lambek skriver om dette og ikke mindst hint. Christian Monggaard skriver om sin barndoms detektivhelte. Og redaktøren fortsætter sin længe afbrudte feuilleton om A.D. Henriksens røde ungdom.

Silver Blaze-galopløb i Danmark 1963-2018

Af Jens Byskov Jensen

Torsdag d. 10. maj 2018 (Kristi himmelfartsdag) blev de traditionsrige galopløb *Silver Blaze Handicap* og *Professor Moriarty Memorial* redet på Aalborg Væddeløbsbane. Det var en vemodig dag, da løbene blev redet for sidste gang. Et flertal i Sherlock Holmes Klubbens bestyrelse havde besluttet, at løbene ikke skulle fortsætte (med kun præsidentens stemme imod forslaget).

Traditionen med galopløb med relation til Sherlock Holmes stammer fra USA, hvor Tom Stix, BSI, var en af initiativtagerne til et Silver Blaze-galopløb i 1952, der blev redet på Jamaica Race Course i Queens, New York City. Idéen tog også fart i Chicago, hvor Bob Hahn, BSI, var drifkraften bag et Silver Blaze-galopløb i 1960 på Arlington Racecourse. Den visionære danske sherlockianer Henry Lauritzen, BSI, var en stor galopentusiast og tilmed handicapper ved Aalborg Væddeløbsbane. I 1963 indstiftede Lauritzen et Silver Blaze-galopløb i Aalborg, og hvert år frem til sin død udsatte han en ærespræmie til den vindende jockey. Det første løb blev redet søndag d. 29. september 1963. Det kan nævnes, at Aalborg er det eneste sted i verden, hvor et Silver Blaze-galopløb er redet uafbrudt på den samme bane i så mange år.

I slutningen af 1960'erne fandt amerikanerne på at genskabe det oprindelige galopløb fra historien om Silver Blaze. Sportsjournalisterne Walter Wellesley "Red" Smith og Joe H. Palmer genskabte løbet ved at kommentere det, som de så ofte gjorde til daglig, og dette blev optaget og udgivet på grammofoonpladen *Voices from Baker Street* af Wilmer T. "Bill" Rabe, BSI. Bill Rabe besøgte i øvrigt Sherlock Holmes Klubben ved Aarsmødet d. 5. januar 1952 på Restaurant Buriis. Rabe var på dette tidspunkt udstationeret i Tyskland, og ved mødet medbragte han en flaske VAT69-whisky.

Ved Sherlock Holmes Klubbens Aarsmøde d. 10. januar 1976 i Frederiksberg Rådhuskælder fejrede man klubbens 25 års-jubilæum, og ved denne højtidelige begivenhed deltog den amerikanske sherlockianer John Bennett Shaw, BSI, som gæstetaler. Shaw berettede blandt andet om sin nystiftede klub *The Brothers Three of Moriarty*, der mødtes én gang om året i den lille by Moriarty i New Mexico. Foreningens aktiviteter inspirerede Henry Lauritzen, og på vej hjem fra Aarsmødet drøftede han i selskab med Hanne og Aage Rieck Sørensen ombord på Storebæltsfærgen muligheden af at indstifte endnu et galopløb i Aal-

borg med navnet *Professor Moriarty Memorial*. Dette løb blev en realitet allerede nogle måneder senere, lørdag d. 22. maj 1976. Ligesom Lauritzens Silver Blaze-galopløb er Professor Moriarty-løbet redet uafbrudt siden starten, og frem til sin død udsatte Lauritzen hvert år en ærespræmie til vinderen de ejer.

Da jeg første gang deltog i et møde i Sherlock Holmes Klubben, var det ved de sherlockianske galopløb på Aalborg Væddeløbsbane tirsdag d. 20. juni 2000. Her blev jeg budt velkommen af daværende præsident Bjarne Nielsen, BSI, samt medlemmerne Bjarne Rother Jensen og Hanne og Aage Rieck Sørensen – alle folk jeg senere har haft den fornøjelse at have som gode venner. Da jeg nu er kommet på Aalborg Væddeløbsbane igennem en årrække i forbindelse med de sherlockianske galopløb, må jeg sige, at man altid bliver taget godt imod både af banens repræsentanter og i særdeleshed af Aalborg Galopforening. Herfra bør fremhæves Bente Østergaard og Keld Chr. Karlsen, der

begge kendte Henry Lauritzen. Også blandt jockeys, ejere og trænere har jeg igennem årene fået venner, specielt Ann-Charlotte Nielsen, der er den rytter som har vundet Silver Blaze-galopløbet flest gange og som den eneste har præsteret at vinde løbet tre gange i træk (2009-2011). Jeg har også overværet i Silver Blaze-galopløbet i Chicago, så hestesportens sherlockianske gren betyder meget for mig.

Det var derfor trist at skulle tage afsked med en kær tradition på Kristi himmelfartsdag i år. Der hvilede en begravelsesstemning over banen. Som de foregående år mødte den lokale underafdeling *The Cimbrian Friends of Baker Street* talstærkt op, og foreningens banner vajede stolt over bordet, da middagen blev indta-

get i restauranten inden løbene.

Silver Blaze Handicap var aftenens niende løb (det første galopløb) med en præmiesum på 32.000 kr. Distancen var 2000 meter. Først over målstregen kom Marsh King og jockey Liam Doran, på andenpladsen kom Half Bridled med Lisa Lindbjerg, og som nummer tre kom Redford og Lea Olsen.

Professor Moriarty Handicap var aftenens andet galopløb med en præmiesum på 26.000 kr. Distancen var 1500 meter. Her kom Amelia Jay først med jockey Nicolaj Stott. På andenpladsen kom Spello og Liam Doran. På tredjepladsen kom Carla Ponti og Pia Gram.

En epoke er slut.

*Bestyrelsens flertal imødekom den vejledende afstemning ved generalforsamlingen, hvor 27 medlemmer stemte for at afslutte engagementet i løbene. Kun 2 stemte imod. (Red.)

Sherlock som havenisse

Af MSL + CMC + BGJ

Mia Stampe Lagergaard:

En mandag eftermiddag i maj indfandt en lille gruppe film-nysgerrige klubmedlemmer sig i Empire Bio på Nørrebro for at se animationsfilmen *Mesterdetektiven Sherlock Gnomes*. Vi havde allieret os med et par deltagere fra filmens rette målgruppe - Clara på 11 og Laurits på 8 - for ikke at vække mistænkelig opsigt. Det var nu ret let at undgå - det viste sig, at vi var de eneste i biografsalen.

Og filmen? Den får en "voksen" anmeldelse andetsteds i bladet. De til lejligheden medbragte puder syntes filmen var ret morsom. De faldt hverken i søvn eller fremdrog en mobil undervejs. Laurits syntes dog ham Gnomes var lidt vigtig af sig. Lidt for smart.

Clara blev mest optaget af det sted, hvor Watson, som vi på et tidspunkt skulle begynde at mistænke for at stå på de ondes side, opgiver sit lille spil og indrømmer, at "han bare ville have lidt opmærksomhed," men så er han i virkeligheden selv blevet narret af den virkelige onde ... det var lidt kompliceret!

Ingen af dem havde læst en Sherlock Holmes-historie før (skam over den forælder), så de havde ikke nogen reference for øvrig vurdering af plottet. Men de syntes begge to, det var enormt sjovt, at de animerede figurer skulle forestille at være af keramik, og det lød så sjovt, når de bevægede sig klink-klonk-klonk.

Der gives 3 stjerner ud af 5.

Christian Monggaard:

Det begyndte for nogle år siden med *Gnomeo og Julie* - den computeranimeret og ganske respektløs og ikke vildt morsom genfortælling af Shakespeares klassiker med havenisser af ler i hovedrollerne. Ja, havenisser af ler. Og nu fortsætter det med *Sherlock Gnomes*, hvor den berømte detektiv og hans ven og makker, Doktor Watson, kommer på sporet af en grum plan om at tilintetgøre alle havenisser i London, inklusive filmens egentlige helte, Gnomeo og Julie.

Meget mere er der ikke at sige om handlingen, ud over at Gnomeo og Julie, der til at begynde med stadig er som nyforelskede, bliver uvenner, og at Elton John har været med til at producere filmen, og hans sange optræder i mere eller mindre lytteværdige versioner filmen igennem.

Jeg indrømmer gerne, at jeg er noget nær puritaner, når det kommer til Sherlock Holmes - jeg er ikke medlem af Sherlock Holmes Klubben i Danmark for ingenting - og jeg har generelt svært ved at acceptere, at man forgriber sig på arvesølvet. Men jeg må indrømme, at *Sherlock Gnomes* er

en ganske skæg titel - det samme er *Gnomeo og Julie* - og at der da er noget morsomt (omend ikke videre originalt) over at lade også Gnomes og Watson være havenisser, der ikke kan eller må røre sig, når mennesker kigger.

Og men så er det heller ikke sjovere. Faktisk er det lidt kedeligt, og jeg havde virkelig svært ved at engagere mig i en film, der ikke kan finde ud af, om den vil fortælle om havenisser, Gnomes og Watson eller Gnomeo og Julies knirkende forhold (der noget søgt skal spejle en spirende konflikt mellem arrogante Gnomes og hjælpsomme Watson).

Der er enkelte Sherlock Holmes-referencer i filmen - de

møder f.eks. familien Baskervilles hund, et flyttefirma ved navn Sherrinford, Irene Adler og superskurken Moriarty - de er dog ikke specielt opfindsomme eller overraskende og ligner et lidt for bevidst glimt i øjet til Holmes-fans som mig: Se, hvad vi har fundet på. Og vidner måske i virkeligheden om, at evigpopulære Holmes blot er en gimmick, man griber til i et desperat forsøg på at få projektet ud over stepperne. Dét er i sig selv respektløst.

Dertil kommer, at vittigheder, situationer og fysiske gags heller ikke er specielt veloplagte eller sjove, og timingen oftere end ikke synes off. Jeg grinede i hvert fald meget få gange i løbet af en film, der om noget mangler hjerte, mål og med. Ikke alt for store børn, som i højere grad tilhører målgruppen, vil muligvis mere sig, men også de har altså fortjent bedre end dette kulørte, charmeforladte univers.

Efter filmen overvejede jeg til gengæld, hvordan Holmes selv ville have opfattet løjerne. Formentlig ville han have rystet på hovedet og tændt sig en pibe tobak eller grebet violinen og spillet en sørgmodig melodi som for at understrege, hvor trist det hele egentlig er.

Bo Green Jensen:

Englænderne er vilde med at have nisser i haven. Altså ikke vores julefigurer, men helårsnisser af gips, der er malet i skrigende farver. Det ligner tingeltangel. Og kan være så grimt, at det næsten er sødt.

To af nisserne blev et kærestepar i den overraskende vellykkede *Gnomeo & Julie* fra 2011. Jeg skriver »overraskende«, fordi du venter dig det værste af en animationsfilm, der lader gipsfigurer opføre *Romeo og Julie*, det berømte gamle skuespil om to elskende, som ikke må få hinanden for deres familier. De dør i William Shakespeares tragedie. Det skete naturligvis ikke i *Gnomeo & Julie*.

Syv år senere bliver havekolonien flyttet til London, hvor der er flere farer for at blive knust. Det er jo nissernes frygt. Der er også grimt og småt i storbyen. Til gengæld synes de gamle overnisser, at yngre folk skal have en chance. Så Julie og Gnomeo får til opgave at indrette haven.

Imens forsvinder mange nisser. Det er et stort mysterium, og sådan kommer Sherlock Holmes ind i billedet sammen med sin trofaste ledsager, Doktor Watson. Men nej, det er jo ikke *Holmes*. På engelsk er ordet for nisse en *gnome*. Så vi taler naturligvis om Sherlock *Gnomes*.

Mesterdetektiven, som forfatteren Arthur Conan Doyle skabte i 1887, har stået model til mange utrolige ting. Doyle skrev selv fire romaner og 56 noveller om Sherlock Holmes og Doktor Watson. Siden har ivrige fans skrevet tusindvis af fortsættelser. Holmes er blevet en sagnfigur, som du kender fra tv, tegneserier og film. Han er indbegrebet af en detektiv, den største af dem alle, simpelt hen.

Her begynder han med at være stiv og uforskammet. Han sætter slet ikke pris på sin ven, Doktor Watson. For Gnomes er det hele et skakspil med ærkefjenden Moriarty. Samtidig har Julie så travlt med at lægge store fremtidsplaner, at hun ikke sætter ordentlig pris på sin Gnomeo.

Jeg holder meget af Sherlock Holmes. Jeg havde ikke troet, at jeg skulle se ham og Watson som havenisser, men når det skal være, bliver figurerne brugt rigtig godt i den søde, skøre og også lidt spændende film. Hvis du husker Disney-filmen om *Mesterdetektiven Basil Mus*, kan du næsten regne ud, hvordan nissehistorien om Holmes bliver fortalt.

Ligesom i *Gnomeo & Julie* er der en masse sange af Elton John. Der er fine detaljer for *Sherlock*-fans. På et tidspunkt falder Moriarty og Gnomes ned fra Tower Bridge. De holder om hinanden i et favntag til døden.

Vandet ligner et lysende tæppe. Det er faktisk en meget smuk hilsen til tegningen af Sherlock Holmes og professor Moriarty, som falder ned i Reichenbach-vandfaldet i fortællingen om »Det afsluttende problem«.

Jeg synes klart, du skal se Sherlock Holmes som havenisse. Du vil mere dig meget mere, end du tror.

”It is always a joy to meet an American” (Nobl)

Vi er på gennemrejse og bor et par dage i København, har I lyst til at mødes? skrev familien Miranker til Klubben.

Ja da! Vi har aldrig forspildt en chance, når sherlockianere fra det store udland gæster Danmark. The Mirankers, forældrene Glen og Cathy og datteren Emily (hvis investiture tilfældigvis, jf. overskriften, er *Lady Hatty St. Simon*), viste sig som utroligt søde og nysgerrige mennesker fra hhv. San Francisco og New York City.

Undertegnede Mia havde straks tilbudt en guidet cykeltur ”like a Dane” i København og omegn. Det var dog kun Cathy, der hoppede med på jernhesten, men det blev til gengæld en for amerikaneren unik og oplevelsesrig tur rundt om havnen.

Herefter mødtes alle – Glen og Emily (der i mellemtiden havde udforsket Det Kongelige Bibliotek), Svend Ranild, Palle Schantz Lauridsen, Anders Hammarqvist og de to cykelglade damer og spadserede fra Havnegade til Christianshavn, hvis hyggelige kanaler og summende liv dannede en skøn ramme om kold øl og hyggelig snak.

(Glen er kryptolog og var på vej til en konference i Uppsala. Han er ikke kun sherlockianasamler men også kryptosamler og den stolte ejer af fem eksemplarer af nazityskernes berømte Enigma-kodemaskine. Han underholdt selskabet med oplysninger om fundet af den tyske stumfilm *Der Hund von Baskerville* fra 1929,

som formodedes forsvundet, ganske ligesom Gillette-filmen, der mirakuløst dukkede op for nogle år siden. Den tyske film vil ligesom denne snart blive tilgængelig på dvd. Da Doyle var i København i 1929, var han bl.a. i biografen og så den dengang ganske nye film. Den venlige mand gav udtryk for stor tilfredshed med filmen – *Red*).

Da vi således i en time havde siddet med udsigt til Vor Frelzers Kirke, måtte vi da også lige en tur op. Endnu en stor oplevelse for amerikanerne (Glen blev dog nede på jorden sammen med Anders). For alle, som endnu ikke har været oppe i tårnet, kan det varmt anbefales. Det er en enestående oplevelse at bestige de smalle trapper mellem stokværket, ud på reposen og fortsætte op ad de kobberbeklædte trin omkring spiret. Og ikke mange steder har man en så storslået udsigt over hovedstaden!

Oven på anstrengelsen krævede det nok en lille opstrammer – enten i små glas eller kaffekop – inden det lille selskab efter mange hilsner drog hver til sit.

Vi har en stående invitation i SF og NYC.

Mia Stampe Lagergaard

Min Sendelse til Kristiania

Af Sherlock Holmes

Vor Medarbejder, den berømte Opdager *Sherlock Holmes*, om hvis Bedrifter i England der foreligger talrige Beretninger af Mr. *Connan O'Doyle*, er i Forgaars Aftes af *Politiken* sendt med en hemmelig Mission til Kristiania.

Sent i Aftes modtog vi Følgende Telegram fra vor Medarbejder, der besynderlig nok røber om Ekspeditionens Formaal. Vi tilstaar, at vi ikke forstaar Hensigten hermed. Men Hr. *Holmes* har sikkert sin Grund. Vi offentliggør altsaa Telegrammet.

Kristiania, 6. Septbr. 94

Jeg ankom lykkelig og vel i Morges til Kristiania, hvor jeg kun havde nogle enkelte Vanskeligheder med Toldvæsenet.

Adskillige af mine Remedier lod sig ikke let indrangere under Toldlovens Positioner, og der opstod nogen Disput, om mine specielt for denne Ekspedition anskaffede Forklædninger skulde anses for ny eller brugte. Imidlertid lykkedes det mig selvfølgelig at smugle den eneste af mine Rekvisiter, som det var mig om at gøre at holde hemmelig, i Land lige for Toldbetjentenes Øjne. Jeg anbefaler Metoden til

Efterlignelse - Genstanden var skjult i en kunstig Hudfold paa mit højre Ben.

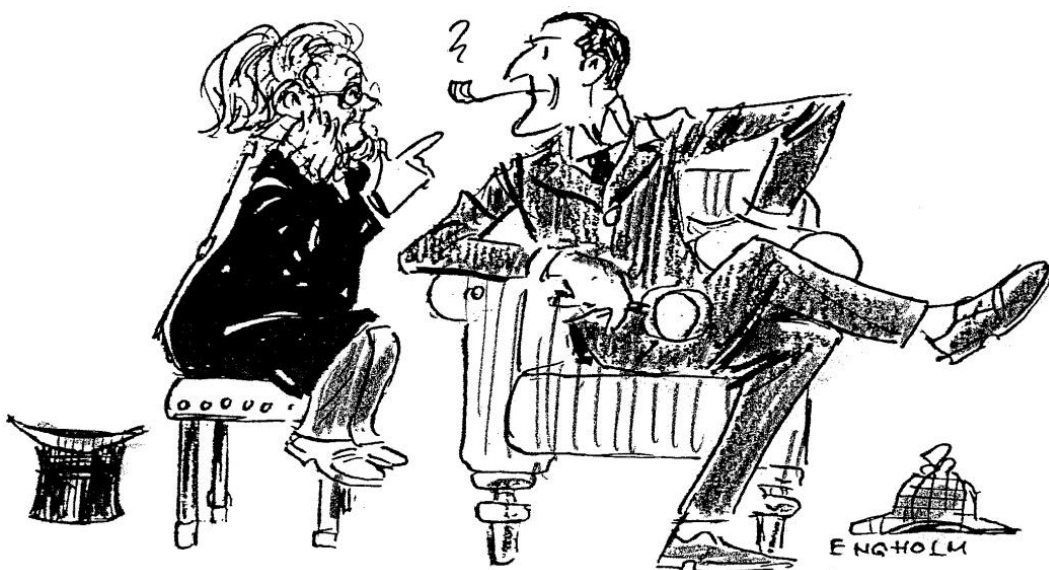
Jeg er tagen ind paa *Grand Hotel* under mit eget Navn. Herfra kan jeg bedst foretage mine Rekonogseringer. Som De véd, plejer nemlig *Henrik Ibsen* hver dag i den berømte Hjørnesofa ud mod *Karl Johans Gade* at nyde sin Formiddagspjolter.

Jeg begyndte straks mine Forberedelser ved at foretage en Spaseretur op til *Ibsens* Bolig. Digteren bor i en Stueetaage paa Viktoriaterrasse. Lejligheden har syv Vinduer ud mod Gaden og otte ind mod Gaarden. De ligger temmelig højt og er, saavidt jeg kunde sé udefra, forsynede med Jærngitter - naturligvis for at forhindre Nogen fra ved Indbrud at fravriste Digteren den Hemmelighed, han ruger over. Selve Viktoriaterrasse er asfalteret, saa det vil sikkert tage for lang Tid at bane sig Vej til Lejligheden gennem Fortovet og op gennem Gulvet. Resultatet af mine Undersøgelser er følgende netop, hvad jeg havde ventet: Jeg maa i Morgen aflægge Digteren en regelmæssig Visit og i Løbet af denne bemægtige mig det Manuskript, hvis Indhold *Politiken* ønsker at kunne meddele sine Læsere.

Ved Eftiden vendte jeg tilbage til *Grand Hotel* og gik ind i Kaféen. Ibsen sad netop i sin Hjørnesofa, og jeg kunde

saaledes rolig afvente det Øjeblik, da han efter at have tømt Pjølteren, kastede et af sine gaadefulde Blikke ud over det røgfylde Lokale. Jeg sørgede for, at Ibsen fik mig at sé, jeg havde saaledes anlagt et irriterende rødt Slips, for at han skulde være nødt til at lægge Mærke til mig. I samme Øjeblik han var gaaet ud af Hjørnedøren, i sin historiske Stilling med Hænderne paa Ryggen, ilede jeg hen til Sofaen og lagde min Haand paa det Sted, hvor Digteren havde siddet. Ved aarelang Uddannelse er min Haand meget følsom for de forskellige Varmegrader, og jeg var straks paa det Rene med, at det af Digterens Legeme opvarmede Fløjl holdt 28° Réaumur. Jeg noterede Tallet paa min Manchet og forlod tilfreds Lokalet. Jeg vidste, hvad jeg vilde.

Inden jeg afsluttede mit Dagsværk havde jeg ved at ud-

spørge Opvarteren erfaret, at Digteren nærer en udpræget Afsky for Lugten af Følfod (tussilago farfara). Staar der ved hans Bord i Restavranten blot en enkelt Blomst af denne Slægt, forlanger han den straks flyttet.

Jeg har nu samlet et tilstrækkeligt Grundlag for min Ekspedition og kan garantere Dem, at jeg inden i Morgen aften skal være i Besiddelse af Manuskriptet til Ibsens næste Skuespil.

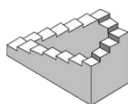
Sherlock Holmes 🍁

Trykt i *Politiken* 7. september 1894. Historien bliver ikke fulgt op i avisen, så Holmes havde ikke held til at få fingre i manuskriptet. Senere på året udkom Ibsens *Lille Eyolf*, der fik sin første sceneopførelse i på Deutsches Theater i Berlin 12. januar 1895.

Palle Schantz Lauridsen

Sherlockiana udkommer 3 gange om året
redaktion@sherlockholmesklubben.dk
Redaktør: *Sherlockianeren* Svend Ranild
Sat med Baskerville
Grundlagt i 1956 af
A. D. Henriksen

ISSN 0902-0330

Weekendavis begår eklatant genistreg

Af Michael Skov Lambek

Datoen **4. maj** plejer for mange danskere at betyde levende lys i vinduet som glædesmarkering af frihedsbudskabet i 1945. For dem, der også skriver sherlockianer på visitkortet, betyder samme dato inidlertid også den noget mindre glædelige dag for Mesterens tvivlsomme død i Reichenbach i 1891 (offentliggjort 1893).*

Men det hjemlige nyhedsorgan *WeekendAvisen* har nu vist sig som fuldbyrdet sherlockiansk talerør, idet denne avis netop fra d. 4. maj 2018 sandelig kan siges at have markeret denne den vigtigste af dage:

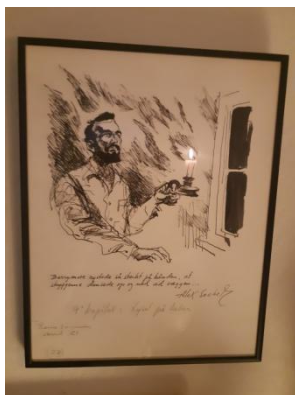
Avisen indeholdt nemlig ikke færre end 4 tegn på 4. maj – der alle på én eller anden vis er med til at holde Mesterens minde stedsegrønt!

1. Først kan man læse det længere **nyhedstelegram "Sherlock-brok"**: Journalisten Joakim Jakobsen har i *Kultur*-sektionen en fast klumme kaldet "Bazar – Verden i klip", hvortil han i denne weekend har sakset en form for nyhed om den især på sociale medier så verserende sag om, hvad John [altså Watson]-skuespilleren, Martin [altså Freeman], har ment – eller især *ikke* ment – da han har udtalt sig om det at medvirke i BBC-serien *Sherlock* [altså Holmes].

Egentlig en ganske interessant udvikling, at et ellers så udpræget kultursnobbet, for ikke at sige højpandet, nyhedsmedie som WA her vælger at tækkes de mere tabloide populærtendenser ved ikke længere blot at tolke og anmelde selve det æstetiske produkt med selve tv-seriens skærmsysler. Her har WA taget skridtet videre og fokuserer nu på det kunstnerisk inderligt ligegyldige forhold skuespillerne indbyrdes – med deres personlige kævl om interne skærmydsler og fanskarens indflydelse og evt. stigende krav som "producers". [Herom kan man videre konsultere

Palle Schantz Lauridsens bog om Sherlock Holmes i Danmark. Af samme navn.]

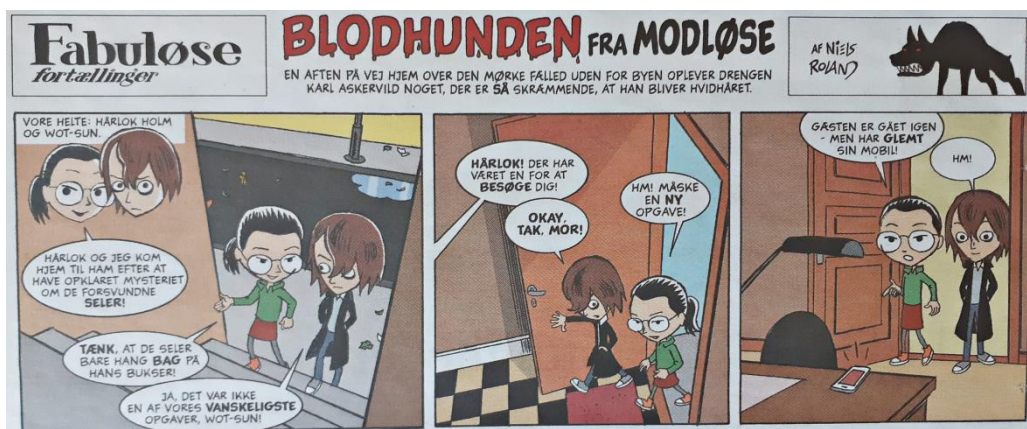
2. Dernæst er der omtale i Avisens sektion *Faktisk: Filmanmeldelsen "Den store detektiv"*: Den nye animerede film, *Sherlock Gnomes*, blev her anmeldt af Klubbens egen Bo Green Jensen – og i et sprog, som alle aldersklasser af avislæsere kan forstå!

Deres Anmelder er kun lidt bleg for at indrømme, at han i nogen tid har fundet det sproglige og litterære abstraktionsniveau i WA en anelse krævende. Ingen avis her for hurtig og nem opsummering af ugens nyheder; dette er et organ for langmodig fordybelse og koncentration. Så faktisk ser denne Anmelder ofte frem til *Faktisk* i WA: med sit lettere forståelige sprog udgør denne sektion næsten en glædelig respite med noget lavere lixtal fra den fordringsfulde fordybelse i Bukdahl & Medsammensvornes florumvundne og poetisk indviklede formuleringer...

I modsætning til Bo Greens mening kan man sige, Klubbens anden egen Christian Monggaards anmeldelse fra Dagbladet Information står. Læs i øvrigt andetsteds i omstående publikation den fulde ordlyd af begge disse anmeldelser. (Men husk blot: "Gnomes" udtales med stumt G!)

3. Tegneserien **"Blodhunden fra Modløse"**: Herefter i *Faktisk* følger anden del af Niels Rolands fine tegneserie "Fabuløse fortællinger" om den unge detektiv in spe, Hårlok Holm, og hans asiatiske veninde Wot-Sun – kaldet Doktoren (fordi hun har briller!). Serien er en finurligt opdateret version af *Baskervilles hund* for yngre sherlockianere in spe, gjort levende og relevant med visuelle konnotationer til diverse kendte, britiske og amerikanske tv-seriers gestaltninger af hovedpersonerne – men som unge!

Drengen Karl Askervild oplever en aften på vej hjem over den mørke fælled noget, der er så skræmmende, at han

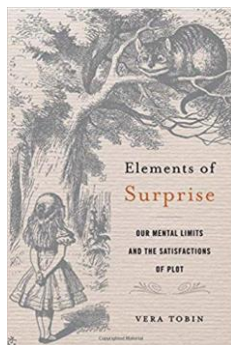
*Men heldigvis kun mindre glædelig, idet rygterne om Mesterens død jo som bekendt skulle vise sig stærkt overdrevne. Hvorimod datoen for samme Mesters genopstandelse endnu ikke er fastslået med utvivlsom og uigendrivelig sikkerhed. Kronologikerne er stadig ude at votere...

bliver hvidhåret! I skrivende stund er man nået til afsnit nr. 11.

4. Til sidst kommer **artiklen "Frydefuldt bedrag"**: I Avisens sektion *Ideer* skriver Anders Boas ud fra den amerikanske

kognitionsforsker Vera Tobins nye bog, *Elements of Surprise: Our Mental Limits and the Satisfactions of Plot*, om hvorvidt de samme kneb fra litteraturens verden kan bruges til at manipulere vores opfattelse af virkeligheden – i virkeligheden.

Anmelderen skriver, at forfatteren som gode eksempler fra litteraturens verden ikke blot nævner Poes "Mordene på Rue Morgue" – men så sandelig og selvfølgelig også Sherlock Holmes, nemlig "De rødhårede forening"! Denne spændende og vigtige afhandling burde kunne ses i en af landets førende boghandlerkæder. Men det kan den nu ikke.

Disse fire tegn i *WeekendAvisen* er således blot, hvad der ikke er gået Deres Opstøvende Rapporters høgenæse forbi. Og det er ikke kun WA's kloge skribenter, der ved ét og andet om sherlockianaen. Også dens almene læserskare er vidende herom.

Til yderligere eksemplificering kan det nemlig nævnes, at WA for 8. juni ligeledes bidrager til at holde Den Store Mesters navn stedsegrønt. Dette gør den ved at give spaltepads (i *Opinions*-sektionen) til et læserbrev fra et muligt ældre klubmedlem in spe. En vis hr. Flemming Rose forsøger nemlig under overskriften "Snigmord" at italesætte (som det så smukt hedder på nudansk) brugen af visse fakta vedr. det påståede giftmordforsøg på flere Salisbury-bosiddende borgere, bl.a. den afhoppede russiske spion, Sergej Skripal – ikke at forveksle med Sergius Coram fra novellen "Guldlorngnetten". Hr. Rose konkluderer imidlertid om det oprindelige, angivelige mordforsøg med brug af følgende citat fra "Skandale i Bøhmen":

"Det er en fundamental fejltagelse at fremføre en teori, før man har data. Umærkeligt begynder man at fordreje fakta for at få dem til at passe til teorien i stedet for at formulere en teori, der passer med fakta."

Og hr. Rose slutter: "Foreløbig har de britiske myndigheder præsenteret os for en teori, men den er ikke blevet understøttet med data." Og deri har han jo ikke ganske uret.

Men gud ved, hvad der egentlig var i den lille glasflaske, Anna Coram brugte til at tage sig af dage med i "Guldlorngnetten"?

Og gud ved, hvor gammelt et giftstof det frygtelige Novichok egentlig er...

Så hvis *Sherlockiana* nogen sinde skulle komme i bekneb for conanisk og sherlockiansk materiale (Gud forbyde det!), kan man for fremtiden åbenbart blot ty til Vort Tillæg, *WeekendAvisen*, og dets sherlockianske spalter.

*Desværre er denne verserende sag i skrivende stund jo ikke blevet mindre tragisk med et decideret dødsfald blandt en af dem, der er kommet i kontakt med giftstoffet. Sammenlignet med virkelighedens døde synes fantasiens ofre pludselig nok ikke så vigtige mere...

I hear of Sherlock everywhere...

For eksempel hører vi om Sherlock i Mikkel Venborg Pedersens lærde afhandling, som er udgivet på Gads forlag i 2018 under titlen *Den Perfekte Gentleman*. Det 430 sider digre værk dækker det angelsaksiskinspirerede gentlemanideal, der i al fald gjaldt i perioden fra omkring 1870 til Første Verdenskrig – og selvsagt er Holmes indbegrebet af den victorianske gentleman! Uforståeligt nok er det dog mest andre gentlemen, der bliver beskrevet i bogen.

Men registret, noterne og kildematerialet står at læse under overskriften: "De kender min metode. Den er netop baseret på iagttagelse af bagateller."

Men hvad i alverden har fået forfatteren el. redaktøren til at skrive, at citatet fra "Mysteriet i Boscombedalen" stammer fra året 1910?! Historien udkom oprindeligt i *The Strand* i 1891 – og de fleste kronologikere, når de ellers ikke er ude at votere, er enige om at sætte den omkring 1889.

Den eneste danske SH-udgivelse fra 1910 er Jespersens Forlags ikke ret kendte udgave af *Sherlock Holmes' Nye Bedrifter* – men den indeholder ikke BOSC.

Men det kan være, at redaktøren henviser til den famøse firebindsudgave på Nordens Forlag, der ganske vist inkluderer BOSC (skønt oversat som "Den Gamle Kolonist") i bind 2 – men som er berygtet for at være "u.d.": altså uden datoangivelse! Bjarne Nielsen mente dog at kunne føre bevis nok for at kunne sætte den mellem Wm. Sørensens Forlag fra 1907 og ovenstående Jespersen 1910. Men måske Venborg Pedersen véd mere? Om denne på ingen måde nogen bagatel!

MSL

I dear of Sherlock everywhere...

Nyt brev egenhændigt hånd- & underskrevet af A.C. Doyle, dr.lit.ag., i 1910 har omsider set dagens lys. Måske skulle afsenderen ikke have været så ubetænksom at anvende PostNord?

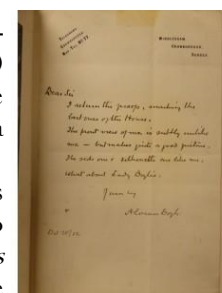
Imidlertid kan brevet nu erhverves af menigmand m/k – sammen med to førsteudgaver af Newnes' *Adventures* og *Memoirs* – hvis nogen ellers skulle være så heldig stadig at have sin børneopsparing intakt. Set for den nette sum af 35.000,- DKK [det fortjener et enkelt sic] hos Grosells Eksorbitante Antikvariat!

MSL

I see of Sherlock everywhere...

Komplettistens mareridt – set i en af landets førende boghandlerkæder. Måske ikke verdens flotteste omslag, men dog ikonisk nok til, at man ikke er i tvivl, og heldigvis på tilbud: 3 for 100,- kr.!

MSL

Fra Det Røde Hus til Hundremeterskogen

Af Nils Nordberg

Alle kjenner selvsagt Ole Brumm. Det kanskje ikke alle vet, derimot, er at Brumms skaper, A. A. Milne, også skrev en detektivroman, *The Red House Mystery*. Den utkom i 1922, og ble den ene av de to inngangssøylene til det vi gjerne kaller «Detektivlitteraturens gullalder». Den andre er Agatha Christies *The Mysterious Affair at Styles*, som utkom året før. Her startet utviklingen som gjorde detektivfortellingen til et puslespill, en formalisert intellektuell kappestrid mellom forfatter og leser, det som Carr kalte «det gjeveste spill i verden».

At Raymond Chandler senere gav *The Red House Mystery* en djevelsk medfart, har knapt skadet den i det lange løp. Den britiske krimiekspert Julian Symons, innrømmet at han, selv etter å ha lest Chandlers tirade, beundret «Milnes dyktighet til å skøyte over tynn is.»

Det ble med den ene romanen og en håndfull noveller. Men her forleden da jeg leste *Ole Brumm* (Gyldendal 1993) for gud vet hvilken gang, ble jeg allerede på 1. kapittel slått av hvordan den elegante konstruktør av detektivgater kommer til syne også her. Men enda mer forbløffende: Jeg fornemmet en til nå uoppgaget, nær forbindelse mellom Ole Brumm og den andre mest kjente litterære figur av britisk opprinnelse. Brumm selv fremstår som Hundremeterskogens svar på den største av alle litterære detektiver.

Jeg sikter selvsagt til Sherlock Holmes.

Sherlock Brumm? Nå vel! Hvis Brumm overhodet skulle ligne på en figur i Holmes-historiene måtte det vel snarere være den godmodige og ikke særlig smarte dr. Watson?

Men se nå på det nevnte kapittel. Her går Brumm i skogen en sommerdag og setter seg ned for å tenke. Og det han tenker er følgende:

«Det summer, og denne summeringen må bety noe. Du får ikke en sånn summelyd – sum, sum, sum – uten at det betyr noe. Hvis det summer, så må det være noen som summer, og den eneste grunnen til at noen summer, må være at de er bier.»

Elementært? Kanskje det. Men samtidig et klart lysende eksempel analytisk resonnement, det som Holmes kalte «følgeslutningens vitenskap». For å finne et parallelt eksempel, behøver vi ikke gå lenger enn til den første av novellene om Holmes, «A Scandal in Bohemia», selve åpningsscenen hvor Holmes akkurat har sluttet seg til at Watson – som nå er gift – har tatt opp igjen praksisen, nettopp er blitt våt og har en sjuskete tjenestepike:

«Øynene mine forteller meg at på innsiden av venstre sko er det seks nesten parallelle riper i læret. Det er tydelig at de er blitt laget av en eller annen som har skrappt svært skjødesløst rundt kanten for å få av størknet søle. Herav min dobbelte slutning, at du har vært ute i dårlig vær og at din tjenestepike er et særdeles ondartet støvleslitende eksemplar av arten. Hva legepraksisen angår – når en herre kommer

inn i rommet omgitt av en aroma av jod, har et sort merke av sølvnitrat på høyre pekefinger, og en bule på siden av flosshatten som viser hvor han har skjult stetoskopet, måtte jeg være uvanlig sløv om jeg ikke straks plasserte ham som et aktivt medlem av medisinerstanden.»

Jeg behøver knapt å minne om at vi også får vite at Brumm på den tiden brukte navnet Sanders. Holmes dukker stadig opp under andre navn, som kaptein Basil, en hvalfanger, og Escott, en fremgangsrik ung rørlegger, for ikke å snakke om den norske oppdagelsesreisende Sigerson.

Ansporet av ovennevnte oppdagelse bladde jeg videre. Og jeg oppdaget at man trenger faktisk ikke gå lenger enn til de to nevnte historiene for å finne en rekke eksempler på at de langt på vei følger parallelle forløp.

For å ta det Punkt For Punkt:

I begge tilfeller gjelder det for hovedpersonen å komme til et bestemt sted for å få tak i noe – i Brumms tilfelle honning, i Sherlocks de kompromitterende papirene som viser at arvekongen av Böhmen har hatt et forhold til operasangerinnen Irene Adler. Gjenstandene kan i begge tilfeller kalles «godsaker». Honning er jo godt, ikke bare for bjørner, og en kongelig skandale ville den gang som nå være «gefundenes Fressen» for pressen. Dessuten er selvsagt Holmes alltid interessert i en god sak, og la oss ikke glemme at Irene Adler viser seg å være «den netteste ting på kloden ... en vakker kvinne med et ansikt som en mann kunne gå i døden for», en nydelse, i hvert fall for øyet.

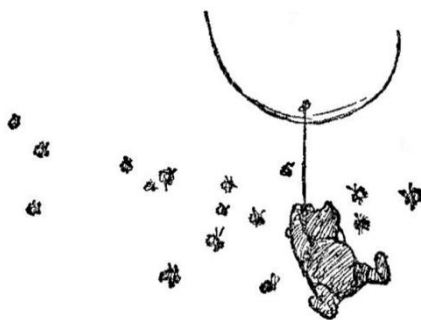
Og hvordan går de frem for å skaffe seg adgang til stedene – i det ene tilfellet en kube bevoktet av sinte bier, i det andre et låst hus hvor gjenstanden for letingen er skjult på et hemmelig sted (i en slags kube, skal det vise seg)? Jo, ved hjelp av forkledning: Ole Brumm maskerer seg som en liten svart sky, Sherlock Holmes som en «enfoldig frikirkeprest».

Legg merke til forbindelsen: Både skyer og prester har med himmelen å gjøre.

Og som det avgjørende moment: Begge historiene slutter med at helten mislykkes i sitt forsett. Biene gjennomskuer Brumms forkledning og går til angrep så han må trekke seg tilbake. Irene Adler (legg for øvrig merke til at etternavnet betyr «ørn» på tysk, altså en flyvende skapning likesom biene) gjennomskuer Holmes' maskering og kommer seg unna med byttet innen han rekker å legge hånden på det.

Jeg fortsatte søkingen med stigende iver. Og allerede på side 31 dukker det opp et nytt ekko av mesteren fra Baker Street. Ole Brumm går for å besøke Sprett [*Ninka Ninus* – red.], og på sitt spørsmål om det er noen hjemme får han svaret: «Ingen». Brumm tenker seg om: «Det må være noen der, for det må ha vært noen som svarte 'ingen'!»

Det er som Holmes ville ha sagt det: «Når man har eliminert det umulige (m.a.o. det at det ikke er noen hjemme for hvem skulle ellers ha svart 'ingen'), må det som

gjennstår (m.a.o. at det er noen hjemme), hvor usannsynlig det enn virker (m.a.o. på tross av at det ble sagt at det ikke var noen der), være sannheten.»

Og i kapittel 3 var jeg bokstavelig talt på sporet. Slik Holmes og Watson følger tråkket etter den forsvunne veddeløshesten «Silver Blaze», følger Brumm og Nasse Nøff [*Grislingen* – red.] poteavtrykkene etter en vussel [*et væseldyr* – red.] (Studiet av fotspor er for øvrig et sentralt emne for enhver detektiv, noe Holmes påpeker, nåja, gang på gang. Han har også skrevet en monografi om emnet.) Vi får også vite at Brumm setter seg *ned* for å tenke – «den beste tenkestilling han kunne tenke seg». I så å si hver eneste historie ser vi at Holmes, når han skal tenke, krøller seg sammen i en stol, eller sitter som en Buddha på en haug med puter (jeg hadde nesten skrevet poter).

Men, vil Den Skarpsindige Leser innvende, Brumm Tolker Sporene Feil og må ha hjelp av Kristoffer Robin [*Jakob* – red.] til å finne løsningen. Det skjer jo aldri med Sherlock. Nei, riktig nok forvekslet den unge Holmes typografien i avisene *Leeds Mercury* og *Western Morning News*, og det hender at *Watsons* villfarelser setter ham på sporet, men en slik tabbe ville Holmes ikke begå. Likevel, dét er ingen avgjørende innvending; det viser bare at forholdet mellom Holmes og Brumm er det samme som mellom Mesteren og den lærevillige og ivrige Elev. Og allerede i neste kapittel viser Brumm at han gjør fremskritt, ved å løse Mysteriet med Tussis [*Æselets* – red.] Forsvunne Hale. Akkurat som Holmes går til Somerset House eller Scotland Yard for å skaffe seg nødvendige opplysninger, går Brumm til Hundremeterskogens informasjonssentral, Uglas. Og ved synet av Ugla [*Uglens* – red.] nye klokkestreng reagerer Brumm akkurat som enhver detektiv som har sett noe som han ennå ikke har fattet betydningen av, men som skal vise seg Å Bli Avgjørende: «Den minner meg om noe. Jeg kan bare ikke huske hva den minner meg om.»

Selvsagt husker han til slutt og den avgjørende biten, for ikke å si halen, faller på plass.

Fullt så vellykket er ikke forsøket på å fange Heffalompen [*Elefåndtyret* – red.], men metodikken er det ingen ting å si på. Brumm og Nøff lager en felle som de utstyrt med lokkemat – honning og eikenøtter. På helt tilsvarende vis setter Holmes opp en felle for den forferdelige oberst Sebastian Moran i «The Empty House»: En byste av Holmes plassert i et vindu i 221B Baker Street får Moran til å prøve seg på et attentat, med den følge at han blir tatt på fersk gjerning. Og situasjonen med Nøff som ser Heffalompen (i virkeligheten Brumm) nede i fellen, kan sammenlignes med episoden i *The Hound of the Baskervilles*, hvor Holmes og Watson finner et ille tilredt lik på Dartmoor og et øyeblikk tror det er Sir Henry Baskerville.

Hva annet er Heffalompen, selvsagt, enn Hundremeterskogens motsvarighet til det skremmende fabeldyret Hunden fra Baskerville?

I kapittel 7 får vi igjen et skoleeksempel på hvordan Brumm forsøker å løse et problem ved hjelp av Sherlockiansk logikk. Jeg sikter selvsagt til hans slagplan for å

fange Veslekengu Ru [*Kængubarnet* – red.], hvor han først analyserer sakens fakta og så utvikler en fremgangsmåte på grunnlag av dette. Det er å omsette til metode for praktisk handling et av Holmes' mest berømte utsagn:

«Den ideale analytiker burde, når han har fått demonstrert en enkel kjensgjerning i alle dens aspekter, derav kunne slutte seg til ikke bare hele kjeden av begivenheter som fører opp til den, men også alle konsekvenser den vil kunne få.»

Dersom Brumm er Holmes, og Spretts Slekt og Venner kanskje hans Baker Street Irregulars, hvem er så hans Watson? Det er selvsagt Nasse Nøff – i likhet med den gode doktor en trofast kompanjong. Ikke fullt så lysende intelligent som sin venn, men med plutselige glimt av skarpsindighet; vi skal ikke glemme at det faktisk var Nasse Nøff som løste gåten med den eneste tilnærmet kriminelle handling som finner sted i Hundremeterskogen: På det klassiske spørsmål «Hvem Gjorde Det?» (m.a.o. bumpet Tussi ut i elven) er det Nøff som, riktignok engstelig, sier: «Jeg tror det kanskje var Tigergutt.» Og Nøffs forsikring til

Brumm, «Du er den Beste Bjørnen i Hele Verden», kan sidestilles med *Watsons* utsagn om Holmes: «Den beste og klokkeste mann jeg har kjent.»

Tigergutt [*Tigerdyret* – red.] er for øvrig en interessant skapning; han spiller noe av den samme rolle i Brumms verden som forbrytergeniet

professor Moriarty, i Sherlocks, en trussel mot den sosiale balanse, en operatør i det skjulte. Og begges lovløse karriere endte ved rennende vann, Moriartys ved Reichenbach-fossen og Tigergutts ved en elv.

Og la meg endelig ta med ytterligere et par sitater, i tilfelle noen skulle påpeke at den mentale avstand mellom Brumm og Holmes er så stor at noen forbindelse mellom Baker Street og Bjørnehjørnet er utelukket.

Brumm:

«Jeg er en Dum Bjørn på Ville Veier, og jeg er en Bjørn uten den Minste Forstand.»

Holmes:

«Hør, Watson, ville du være redd for å sove i samme værelse som en galning, en mann hvis hjerne er i oppløsning, en mimrende idiot?»

Så langt mener jeg å ha ført ganske ugjendrivelige bevis for forbindelsen mellom Brumm og Holmes. Men ikke alt er sagt. De av mine lesere som fortsatt tilhører tvilernes krets, bør stålsette seg mot det som nå følger: Ikke bare ett men to Fellende Bevis. De er så opplagte at jeg nesten overså dem, så midt for øyene at de lett blir usynlige, omtrent som man på et kart finner Tsjersjokje Selo uten vanskeligheter, men har problemer med å se navnet Russland, for det er spredd utover det hele med store bokstaver.

«Han (Holmes) har i mange år bodd på en liten gård på South Downs i Sussex, fem miles fra Eastbourne ...»

Ja vel, vil Den Informerte Leser si, det var jo dit Holmes flyttet da han mot slutten av 1903 oppgav sin praksis som privatdetektiv i Baker Street. Og så?

Og så?! *Hundremeterskogen ligger jo målt i luftlinje knapt tre kilometer nord for Holmes' lille gård.*

Det Endelige Bevis nummer 1.

Brumm og Holmes er med andre ord praktisk talt naboer. Kan vi til og med gå så langt som til å anta at bjørnen har besøkt mesterdetektiven på sine eksposisjoner? Gjerne sånn ved ellevetiden. Og ikke bare for å diskutere følgeslutningens vitenskap.

Dermed nærmer vi oss Det Endelige Bevis nummer 2.

Se nå på novellen «His Last Bow». I en viss forstand er det den siste fortellingen om Sherlock Holmes. Den foregår om kvelden den 2. august 1914, dagen før utbruddet av 1. verdenskrig. Den tyske spionen von Bork får besøk av sin agent, irsk-amerikaneren Altamont, som overrekker ham en innpakket, liten bok, angivelig listen over den britiske marines hemmelige signaler. Men idet von Bork får en svamp med kloroform presset over nesen, leser han:

Praktisk håndbok i birøkt, med noen betraktninger om utskillelsen av dronningen.

Altamont er som vi vet, Sherlock Holmes i forkledning. Og den lille boken er «frukten av (hans) otium», hans «alderdoms *magnum opus*», «født av netters grubling og dagers møde, mens (han) vokter disse små arbeiderflokkene slik som (han) en gang vokter Londons forbryterverden.» Det var nemlig dét Sherlock Holmes gjorde til sin livsgjerning da han sluttet å oppklare forbrytelser; han ble birøkter.

Og som Ole Brumm så fortreffelig (nesten) har sagt det: «Den eneste grunn til holde seg med bier, er at De Skal Lage Honning.»

En kan derfor levende forestille seg disse to, på en sommerdag, mens små ulne skydotter speiler seg i Den engelske kanal, sitte ved et bord utenfor Holmes' lille hus. Og mesteren fra Baker Street vil spørre:

«Deduksjon eller honning, min kjære Brumm?»

Og bjørnen, når han i likhet med biene har fått summet seg ferdig, vil selvsagt svare:

«Ja takk begge deler.»

PS: Jeg er også blitt gjort oppmerksom på et annet fellestrekk mellom Holmes og Brumm: Begge er påvirket av taoistisk tenkning. For Holmes var det utvilsomt et resultat av hans reiser i Østen som «Sigerson, the Norwegian Explorer», under de år hele verden trodde han var død.

PPS: Følgende stammer fra en meget tvilsom kilde, men det er for tankevekkende til ikke å bringes videre: I det opprinnelige, håndskrevne manuskript til fortellingen «The Final Problem» er det noen linjer som ble strøket før den ble offentliggjort i *Strand Magazine* i desember 1893. Denne historien handler som kjent om sluttoppgjøret mellom Holmes og hans erkefiende professor Moriarty, «forbrytelsens Napoleon». De strøkne linjene forekommer i avsnittet hvor Holmes forteller Watson om sitt møte i Baker Street med Moriarty, og lyder på originalspråket:

«Mr Holmes!» Moriarty cried. 'Have a care! This is a battle from which you cannot hope to emerge the winnie!'

'Pooh, pooh, professor.' I (Holmes) said.»

Det er mulig at det skal være «winner» og ikke «Winnie» (Watson hadde som alle leger en nesten uleselig håndskrift), men som sagt, tankevekkende er det likevel.

I hear of Sherwood everywhere...

Og så har Daniel Smith begået endnu en bog i rækken af bøger om tilblivelsen af Sherlock Holmes-myten: *The Ardlamont Mystery* - med undertitlen *The Real-Life Story Behind the Creation of Sherlock Holmes*. Smith står allerede bag andre udgivelser såsom *How to Think Like Sherlock Holmes* og den velillustrerede *The Sherlock Holmes Companion*.

Men denne nye bog tager sit udgangspunkt i et virkeligt, victoriansk mordmysterium med efterfølgende retsalsdrama, da en ung officer i 1893 pludselig finder sig i mystiske omstændigheder:

død. Og især da sagen sammenbragte to skelsættende, for ikke at sige brilliant banebrydende retsmedicinske eksperter i Edinburgh, den mere

kendte Joseph Bell og den mindre kendte Henry Littlejohn, der begge skulle opnå mere eller mindre udødelighed som prototypisk inspirationskilde for Mesteren selv! Bogen viser, hvordan de to videnskabsmænd i bedste Sherlock Holmes-stil med øje for de små kriminaltekniske detaljer er med til at opklare mordet.

- Men hov! hører vi den Altid Opmærksomme Læser straks udbryde: Littlejohn kender vi da godt! Hans conaniske indflydelse blev jo allerede gennemgået til perfektion allerede i 2009 i *A Study in Green*! Den lille, men kloge pamflet, der over enhver tvivl beviser, hvordan Sherlock Holmes kan forveksles med Sherwoods Hood, aka Robin. (*A Study in Green* er her ikke at forveksle med et SH-computerspil. Af samme navn).

Bell er jo den efterhånden fænomenalt kendte prototype, men som *A Study in Green* (p. 5) beviste allerede for et lille årti siden, er Bells kollega og mangeårige samarbejdspartner på Edinburgh University, Professor Littlejohn, også en uhyre vigtig, bagvedliggende inspirationskilde. Indtil afgørelsen om, hvorvidt en sag om plagiat er på sin plads (!), kan det i mellemtiden da ikke nægtes, at Smiths bog imidlertid sandsynliggør grunden til, hvorfor det kun er Bell, som eftertiden kender.

Hvis Bell inspirerede Holmes, kan Littlejohn siges at have inspireret Sherlocks "Little John" Watson!

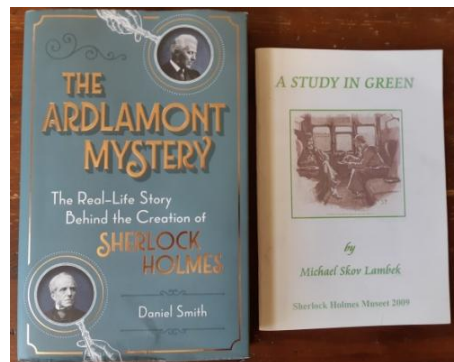
The Ardlamont Mystery er udkommet i maj på Michael O'Mara Books Limited; *A Study in Green* kan erhverves hos forfatteren, der vist stadig kan lokalisere et par enkelte eksemplarer til salg.

MSL

I eat of Sherlock everywhere...

Enhver sherlockianer med respekt kan nu indtage sine kryddere og sit wienerbrød fra selveste Baker Street! Og man behøver ikke engang at tage turen efter morgenbrød hele vejen til London. Jeg hører om Sherlock overalt: selv hos Karlslunde Bager.

MSL

Sherlock Holmes og De Tre Detektiver

Af Christian Monggaard

Umiddelbart er der meget langt fra 1890'ernes tågeindhyllede, gasoplyste London til 1960'ernes solbeskinnede Californien og kystbyen Rocky Beach, der ligger et sted midt imellem Los Angeles og Santa Barbara. Faktisk kan det være svært at forestille sig to kulturer, to tidsperioder og to klimaer, der er mere forskellige.

En ting har de to byer dog tilfælles: I begge huserer en brillant detektiv, der med assistance fra en eller flere trofaste følgesvende opklarer den ene mystificerende forbrydelse efter den anden. Den ene detektiv er en victoriansk gentleman med alt, hvad dertil hører af høje hatte, smokingsæt og frakkeskøder. Den anden er en typisk amerikansk teenager, der går i gummisko, jeans og t-shirt.

Den ene er selvfølgelig vor gode ven og verdens første rådgivende detektiv, Sherlock Holmes, der sammen med doktor Watson sørger for at holde ikke bare England, men det europæiske kontinent frit for alskens farlige forbrydere. Den anden er skoledrengen Jupiter Jones, som under navnet De Tre Detektiver opklarer sager sammen med sine to venner, Bob og Pete.

Referencer til Holmes

Da jeg blev født, havde min mor stillet to bøger på hylden over min vugge: Et bind med Sherlock Holmes-historier og en De Tre Detektiver-bog, og begge dele har været en del af mit liv lige siden. Historierne om Holmes genlæser og studerer jeg stadig med stor fornøjelse, bøgerne om De Tre Detektiver betød meget for mig, da jeg var dreng, og jeg har aldrig glemt dem.

Sammen med Enid Blytons De Fem, Knud Meister og Carlo Andersens Jan og Erling og Jens K. Holms Kim og Brille var Jupiter, Bob og Pete blandt mine bedste venner dengang, og jeg kunne ikke forestille mig noget bedre end at være med på deres som oftest solbeskinnede eventyr i eksotiske steder og byer som det sydlige England, Rocky Beach og et nordsjællandsk fiskerleje i mine egne sommerferier.

For ikke så længe siden fik jeg, inspireret af et andet af Sherlock Holmes Klubbens medlemmer, Dennis Jürgensen, lyst til at genlæse De Tre Detektiver, som hr. Jürgensen selv er stor fan af og hylder i sine egne bøger om *Spøgelseslinien*. Og til min store forbavselse opdagede jeg, at der i seks af de første 11 bøger om De Tre Detektiver er referencer til Sherlock Holmes og Doktor Watson. I nogle af bøgerne er det kun navnet Sherlock Holmes der nævnes, mens detektiven i andre indgår i mere opfindsomme og komplekse sammenhænge.

Forfatteren bag, Robert Arthur, vidste godt, på hvis skuldre han og detektivhistorien stod.

Detektiver bruger hovedet

De Tre Detektiver blev skabt i begyndelsen af 1960'erne af Robert Arthur i et forsøg på at konkurrere med andre af tidens bogserier for raske drenge og piger, især selvfølgelig Hardy-drengene og Nancy Drew. Arthur havde allerede en betydelig karriere bag sig som roman-, novelle-, radio- og tv-forfatter af især krimihistorier, og han var alt andet end tilfreds med det litterære niveau i datidens bogserier rettet mod unge mennesker.

Han mente med en vis ret, at de unge læsere havde for tjent bedre. Desuden ville han gerne opfinde en detektiv, der i modsætning til både Drew og brødrene Hardy ræsonnerede sig frem til løsningen på de mysterier, der skulle opklares, og ikke blot snublede over begge dele ved en tilfældighed.

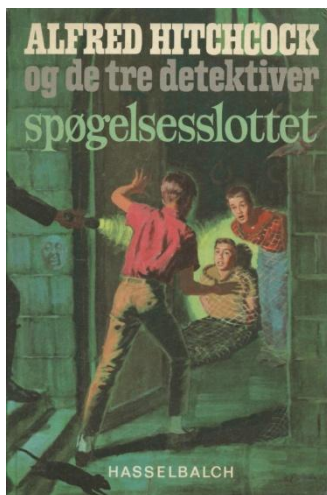
Det skulle med andre ord være en detektiv af den slags, der ligesom Conan Doyles Sherlock Holmes og Agatha Christies Hercule Poirot og Miss Marple brugte hovedet. Og især Holmes syntes altså at have spøgt i Arthurs hoved. Det er svært at finde ud af, præcis hvor Arthurs primære inspiration kom fra, og læser man artikler om De Tre Detektiver, trækkes der primært tråde tilbage til de utallige eventyr-, spændings- og science fiction-bøger for raske drenge og piger, som udkom i USA fra 1830'erne og 150 år frem, og som fokuserede på mysteriegenren fra ca. 1900.

Stratemeyers skabelon

En af de mest produktive forlæggere dengang var Edward Stratemeyer, der begyndte at udgive bøger i 1899 og seks år senere grundlagde The Stratemeyer Syndicate. Han udgav mere end 1.300 titler og stod bag alt fra Hardy-drengene og Nancy Drew til Bobbsey-tvillingerne, Tom Swift og Rover Boys. Stratemeyer skrev selv mange af bøgerne under forskellige pseudonymer, og da han i sit syndikat begyndte at hyre freelanceforfattere, fordi han ikke kunne nå selv at skrive det hele, lavede han en skrivevejledning, de skulle følge. En art bibel, der satte historierne på formel, og hvor nye forfattere kunne se, hvad en god mysteriebog skulle indeholde – og hvad den bestemt ikke skulle indeholde.

Blandt andet skulle bøgerne netop skrives under pseudonymer, så andre forfattere kunne skrive eller fortsætte serierne, uden at læserne opdagede det. Hvert bind af serien skulle begynde med et referat af de foregående bøger og slutte med en forsmag på eller reference til den næste. Kapitler skulle ende

med cliffhangere, så læserne blev ved med at læse, og personer måtte ikke blive ældre eller begynde at gifte sig. Og på den måde skabte Stratemeyer ikke blot rammerne for sine egne bøger, men definerede også genren som sådan, hvilket kunne ses i senere udgivelser som britiske Enid Blytons forskellige serier og danske serier som Jan, Kim, Britta, Puk og Hanne. Flere af dem blev f.eks. skrevet under pseudonym.

The Stratemeyer Syndicate fortsatte med at udgive bøger efter Stratemeyers død i 1930, og forlaget eksisterede helt frem til 1986, hvor det blev opkøbt af Simon & Schuster. På det tidspunkt var tiden også ved at løbe fra den form for litterær, samlebåndsproduceret underholdning, og salget faldt kraftigt. I dag er seriebøgerne for børn og unge afløst af såkaldt Young Adult-bogserier, f.eks. *Harry Potter*, *Hunger Games*, *Divergent* og *Maze Runner*, der som regel er noget mere voksne, alvorlige og komplekse i både skrivestil og emnevalg.

Berømte Hitchcock

Den skabelonagtige måde at gribe historierne an på var ikke Robert Arthurs fremmed, da han fik ideen til De Tre Detektiver. Og for ham handlede det selvfølgelig også om at tjene penge. Men han ville som sagt også gerne højne det litterære niveau en smule.

Arthur, der blev født i 1909, fik udgivet sine første historier, allerede mens han gik i gymnasiet i 1920'erne, og han var karrieren igennem en endog meget produktiv herre. Op gennem 1930'erne skrev han utallige noveller i de fantastiske genrer til pulp-magasiner som *Amazing Stories*, *Thrilling Detective* og *Black Mask*, og i 1940'erne og 1950'erne slog han sig først på radio og siden på tv – han skrev mere end 500 radioafsnit og 50 tv-afsnit til forskellige serier. Via tv-arbejdet mødte han Alfred Hitchcock – Arthur skrev blandt andet for tv-serien *Alfred Hitchcock Presents* – der også spiller en vigtig rolle i forhold til De Tre Detektiver.

Da Arthur i begyndelsen af 1960'erne forlod Hollywood, hvor han havde arbejdet siden 1959, og flyttede tilbage til USA's østkyst, hvor han kom fra, begyndte han at skrive og redigere gyser- og krimiantologier for Random House. Flere af disse antologier bar Hitchcocks navn og rummede skrevne introduktioner af den berømte filminstruktør. Det var i hvert fald, hvad man sagde, men i virkeligheden var det Arthur, der skrev Hitchcocks muntert makabre ord – med instruktørens velsignelse. Hitchcock, der var lige så god til at sælge sig selv og sine film, som han var til at lave dem, var som få andre instruktører blevet et *brand*. Det skyldtes ikke mindst *Alfred Hitchcock Presents*, hvor den trinde instruktør optrådte på skærmen og med et både humoristisk og ildevars-lende glimt i øjnene introducerede de uhyggelige afsnit – enkelte af dem instruerede han også.

Verdensomspændende succes

Antologierne solgte godt, ikke mindst takket være Alfred Hitchcocks navn, og Robert Arthur fik så ideen til en serie af detektivhistorier for børn og unge, som skulle præsenteres af instruktøren. Han forlagde Random House og Hitchcock ideen, og snart var *Alfred Hitchcock og De Tre Detektiver* en realitet – eller *The Alfred Hitchcock and the Three Investigators Mystery Series*, som den hed på amerikansk. Det skal lige siges, at instruktøren tjente gode penge på at låne sit navn ud.

De to første bøger om De Tre Detektiver, *The Secret of Terror Castle* (*Spøgelsslottet*, 1966) og *The Mystery of the Stuttering Parrot* (*Papegøjemysteriet*, 1966), udkom begge i 1964, og succesen var nærmest øjeblikkelig. Læserne tog

godt imod de elementært spændende, velkomponerede historier, der var stemningsfuldt illustreret af Harry Kane og Ed Vebell.

De to tegnere havde en stor andel i bøgernes umiddelbare tiltrækningsværdi. Det samme havde Hitchcock, der optræder som sig selv i bøgerne. Det er ham, der som en anden Doktor Watson indleder og afslutter historierne – og ofte sætter de tre detektiver på sporet af en ny sag – ligesom hans kontrafej ligefrem pryder nogle udgaver af bøgerne. Og nej, det var stadig ikke Hitchcock, der skrev indledningerne – det gjorde Arthur – men instruktøren havde dog vetoret, også i forhold til bøgernes forsider.

Arthur nåede at skrive 10 af de første 11 bøger i serien inden sin alt for tidlige død som blot 59-årig i 1969, men serien fortsatte med forskellige forfattere – med forskellige pseudonymer, det hører genren til – ved roret helt op til 1980'erne. Hitchcock var også seriens ansigt udadtil efter Arthurs død, men da instruktøren døde i 1980, blev han erstattet med en fiktiv forfatter ved navn Hector Sebastian. De Tre Detektiver var populær i det meste af den vestlige verden, også i Danmark, hvor Has-

selbalch og Lademann udgav bøgerne, men især tyskerne tog serien til sig og fik endda lov til at skrive og udgive nye historier, efter at amerikanerne var stoppet.

Hemmeligt hovedkvarter

Men hvad – eller rettere hvem – er De Tre Detektiver? *Well*, de er tre store teenagedrenge, Jupiter Jones, Bob Andrews og Pete Crenshaw, der bor i en lille by, Rocky Beach, på Californiens Stillehavskyst, ikke langt fra Los Angeles og Hollywood. De er amatørdetektiver og har endda fået trykt visitkort med deres navne og tre spørgsmålstegn, som symboliserer det ukendte, mysterierne og de spørgsmål, som de tre stiller, når de får en ny sag.

De har et hemmeligt hovedkvarter, en gammel beboelsesvogn, der står gemt under en masse skrammel på Jupiters excentriske onkel Titus og tante Mathildas skrammelplads, og som man kun kan komme ind i ad tre forskellige, hemmelige indgange. Inde i hovedkvarteret har de alt, hvad en detektiv har brug for, deriblandt et kontor, et lille laboratorium og et værksted, hvor fingersnilde Jupiter bygger de elektroniske tingester, walkie-talkier og sporingsapparater, som hjælper dem, når de efterforsker en sag.

Jupiter er førstedetektiv og hjernen i foretagendet. Han er en smule kraftig og kompenserer ved at træne sine små grå, der da også er virkelig skarpe. Pete er andendetektiv og trekløverets atletiske medlem. Han er også lidt af en bangebukk, som dog godt kan mande sig op, når det gælder. Hans far arbejder med visuelle effekter for et af de store filmselskaber i Hollywood. Bob er lidt af en bogorm. Hans far er journalist, og Bob slægter ham på. Han står for De Tre Detektivs research og holder styr på et arkiv med de sager, de har opklaret, og som involverer alt fra stammende papegøjer og forsvundne stumfilmstjerner over hviskende, ægyptiske mumier og uhyggelige skatteøer til grønne, kinesiske spøgelseser og forfaldne, hjemsogte forlystelsesparker.

Alvorsmanden Jupiter

Alt dette har umiddelbart ikke så meget med Sherlock Holmes at gøre, men begynder man at nærstudere De Tre Detektiver, får man øje på flere sjove og sigende sammenfald:

1. Først og fremmest er der Alfred Hitchcocks rolle som en art fortæller af historierne om De Tre Detektiver. I nogle af bøgerne indvilger han i at skrive forord til beretningen om trekløverets seneste sag, og det minder på sin vis om den rolle, som doktor Watson har som Holmes' officielle kronikør. Det er også til Hitchcock, at de tre detektiver, og især Jupiter, til sidst fortæller, hvad der er op og ned på sagen. Præcis på samme måde, som Holmes ofte gør det over for Watson.

2. De fleste af bøgerne om De Tre Detektiver hedder noget med 'The Mystery of ...' på originalsproget, mens Conan Doyles Sherlock Holmes-historier som regel hedder noget med 'The Adventure of ...'.

3. Jupiter har tilmed sit eget laboratorium, hvor han i stil med Holmes foretager kemiske undersøgelser og analyser.

4. Med lidt god vilje kan man kalde Bob en levendegjort udgave af Holmes' indeks/hjemmegjorte opslagsværk, der bliver hentet ned fra hylden, når han har brug for vigtige oplysninger om dette eller hint. Jupiter sender i stedet Bob på biblioteket.

5. Hvor Holmes har sine 'irregulars', gadedrenge, der overvåger og holder udkig, har De Tre Detektiver 'spøgelseskæden'. Den fungerer på den måde, at de hver ringer til fem venner, som hver ringer til fem venner osv., og på den måde kan de få mange mennesker til at holde øje med en bestemt mand eller bil i stort set hele den del af Californien, hvor de bor.

6. Endelig er der Jupiter Jones selv. Han er en alvorsmand, der taler som en voksen – ofte til Petes store frustration – og kan som Holmes fremstå arrogant og bedreviddende, når han udbreder sig om et eller andet. Jupiter er tidligere barnestjerne på film og god til at forklæde sig. Det er Holmes også. Jupiter er en mester udi deduktionens svære kunst, og som Holmes bruger han lige så meget tid på at tænke over en sag, som han bruger på grundigt at undersøge et gerningssted. Når han er i gang med en sag, vil han ikke forstyrres eller forholde sig til ubetydelige ting, der ikke har med sagen at gøre.

Fantasifuld og praktisk

I et brev til sin redaktør på Random House, Walter Retan, beskriver Robert Arthur i april 1964 Jupiter således: »Jupiter Jones er både fantasifuld og praktisk. Den fantasifulde side manifesterer sig i hans brug af spørgsmålstegn tegnet med kridt, i de mystiske navne, han giver udgangene fra hovedkvarteret og så videre. De andre drenge er fornøjede over at følge med ham, hvilket drenge i en gruppe som regel er, når det viser sig, at én af dem har en kreativ fantasi.«

Robert Arthur, der er i gang med at skrive den første bog om De Tre Detektiver, *Spøgelsesslottet*, fortsætter: »Den anden pointe ligger i beskrivelsen af måden, han deducerer sig frem til stedet, hvor Bobs mor har gemt sin ring. Dette er en såre enkel scene og synes måske umiddelbart unødvendig. Men den tjener et bestemt formål. Den demonstrerer

for os, inden vi møder ham, hvordan Jupiter er en deduktiv tænk, der er i stand til at drage slutninger, som andre måske ikke vil kunne. Scenen, hvor han taler om ringen, etablerer ham som én, der arbejder med hjernen, og giver ham større gyldighed – det føler jeg i hvert fald.«

Arthur har ret. Bobs mor har mistet sin forlovelsesring med diamanter, men ved hjælp af en god portion logik lykkes det Jupiter at finde den igen. Episoden, der kan læses i første kapitel af *Spøgelsesslottet*, tjener samme formål, som Sherlock Holmes deduktioner om Watson og hans tid som soldat i *En studie i rødt*. Både Watson og læseren bliver behørigt imponeret og forstår, at Holmes – og Jupiter – er lidt af et geni.

Detektivernes ærkefjende

De Tre Detektiver har også deres egen nemesis, en ærkefjende, ja, faktisk har de to. Den ene er den berygtede internationalt eftersøgte franske kunstmaler Huguana, der dukker op i to af bøgerne, *Papegøjemysteriet* og *Det skrigende ur*, og selv om han ikke ligefrem er et monster som Moriarty – han hjælper endda Jupiter, Bob og Pete i en af bøgerne – er der alligevel et slægtskab mellem de to snedige forbrydere.

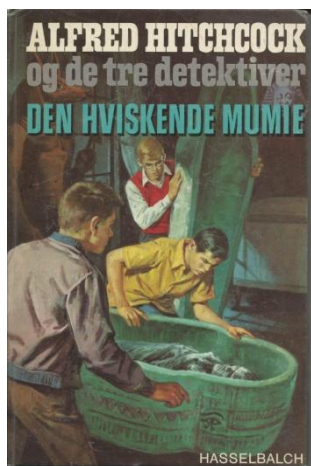
De unge detektivs anden ærkefjende er Skinner Norris, en lidt ældre overklassedreng, der selv gerne vil være detektiv, og som ynder at ødelægge så meget for dem som muligt. Skinny, der er med i flere bøger, har meget høje tanker om sig selv, hvilket ikke mindst skyldes, at han i modsætning til Jupiter, Pete og Bob har kørekort og bil.

I et andet brev fra Robert Arthur til Walter Retan, fra december 1963, beskriver han Skinny Norris, der lyder som en blanding af Moriarty og Lestrade: »Jeg planlægger at inkludere en ny figur, en anden dreng, som skal være en rival, et irritationsmoment og nogle gange en plage for vores tre detektiver. Jeg har talt med en række børn og kan forstå, at de godt kan lide denne form for 'pestilens'-figur, som heltene indimellem kan have et sammenstød med. De er selv godt klar over, at der i enhver gruppe børn findes nogle, som er voldsomt irriterende. Når hovedpersonerne støder sammen med sådan en 'skurk', er sammenstødet på et niveau, som børn i højere grad kan identificere sig med end i sammenstød mellem drenge-hovedpersonerne og voksne trusler.«

Papegøjen Sherlock Holmes

Alt dette er selvfølgelig, hvad man i en retssag vil kalde indicier, og var man Mason eller Morse, ville man bede om mere håndgribelige beviser. Og dem er der en række af, hvis man, som jeg antydte i begyndelsen af artiklen, læser Robert Arthurs bøger om De Tre Detektiver, i hvert fald de seks af dem.

I den første bog, *Spøgelsesslottet*, kalder Skinny Norris Jupiter for Jupiter Mac Sherlock i et forsøg på at håne ham. I bog nummer fem, *Den forsvundne skat*, nævnes Sherlock Holmes to gange: »Selv Sherlock Holmes havde nok ikke tænkt på det,« og »Men vil du ikke fortælle mig, hvad selv en Sherlock Holmes kunne slutte sig til af en ulveunge med en guld tand?« I bog nummer syv, *Mysteriet om det glødende øje*, læser drengene om en mystisk mand, der kaldte sig

Harry Weston, samlede på Conan Doyles bøger om Sherlock Holmes og som dreng selv havde mødt Doyle.

I bog nummer fire, *Det grønne spøgelse*, er det en hund, der ikke gør, som giver Jupiter en del af løsningen på mysteriet – som Holmes i *Silver Blaze*. Og i bog nummer tre, *Den hviskende mumie*, citerer Jupiter ligefrem Sherlock Holmes, da han, Pete og Bob står over for en mumie, der tilsyneladende hvisker til dem: »Det ser umuligt ud, men Sherlock Holmes sagde engang, at når man havde udelukket alle andre muligheder, måtte den, der bliver tilbage, være den rigtige.«

Mest opfindsomt bruges Sherlock Holmes i bog nummer to, *Papegøjemysteriet*, hvor drengene prøver at finde syv papegøjer, som hver reciterer en remse, der tilsyneladende kan føre drengene til en skjult skat. En af papegøjerne, Lille Tit-Tit, siger f.eks.: »Lille Tit-Tit har mistet sit får og ved ikke, hvor det er blevet af. Find Sherlock Holmes.« Sherlock Holmes er en anden af papegøjerne, og han siger, med engelsk accent: »De kender mine metoder, Watson. Tre syvere fører til tretten.«

Fire ideer, én novelle

Jeg har været i kontakt med adskillige mennesker, eksperter i De Tre Detektiver og Sherlock Holmes, i både USA og Tyskland, men ingen synes at have forsket i den mulige forbindelse mellem De Tre Detektiver og Sherlock Holmes eller i Robert Arthurs forkærlighed for Conan Doyles historier.

Det er dog lykkedes mig at finde ud af, at Arthur i 1948 fik trykt en Sherlock Holmes-novelle i *Ellery Queen Mystery Magazine*, og at denne novelle, "The Adventure of the Single Footprint," modtog en specialpris for Bedste Sherlockiana og blev inkluderet i bogantologien *The Queen's Awards 1948*, hvor krimiforfatteren Ellery Queen – et pseudonym for fætrene og forfatterne Manfred B. Lee og Frederic Dannay – samlede de bedste noveller trykt i magasinet i det pågældende år. Dannay har i øvrigt selv fortalt, at det var, da han som 12-årig opdagede Sherlock Holmes, at han fandt ud af, at han ville skrive krimier.

I sin introduktion til Arthurs historie skriver Ellery Queen blandt andet, at den var resultatet af fire ideer, som rumsterede i forfatterens hoved: »Idé nummer et var et behov for at udvikle en variation over mordere-som-slipper-afsted-med-det. Idé nummer to var at raffinere det tema: At skrive en historie, hvori morderen løser sin egen forbrydelse. Idé nummer tre var den nostalgiske tanke, som alle detektivhistorieforfattere gemmer et hemmeligt sted i deres hjerter, og som de fleste af dem realiserer før eller siden: At skrive en Sherlock Holmes-pastiche, -burleske eller -satire. Og idé nummer fire var at udnytte de detektiviske muligheder i W.H. Sheldons to utrolige bøger, *Varieties of Human Physique* og *Varieties of Temperament*, som Robert Arthur første gang hørte om, da han for nogle år siden læste Aldous Huxleys referat i *Harper's*.«

Hvilken Holmes?

Som man næsten kan forstå, er "The Adventure of the Single Footprint" ikke en vanlig Sherlock Holmes-novelle eller -pastiche, men i stedet en ganske vittig metaleg med detektiv-

genren, hvori Sherlock Holmes indgår. Historiens fortæller, velsagtens Robert Arthur selv, der er krimiforfatter, kaldes ud til et ensomt beliggende landsted, hvor jern- og våbenfabrikanten Lawford Holmes er fundet død, skudt med et af sine egne våben.

Alt tyder på selvmord, siger forfatterens gode ven, politimanden Oliver Baynes. Man har dog fundet et enkelt fodspor uden for det elektriske hegn ind til landstedet og et par usædvanlige mærker på væggen og gulvet i arbejdsværelset, hvor Lawford blev fundet død, og Baynes har en fornemmelse af, at det alligevel ikke var selvmord.

Han beder forfatteren om at tage med ham til et nærliggende nervesanatorium, hvor Lawford Holmes' nevø, Jack, er indlagt. Siden krigen – Anden Verdenskrig – og sin fars mystiske død har Jack haft et skrøbeligt psykisk helbred, og han tror nu, at han er ingen anden end Sherlock Holmes. Baynes håber, at hvis han spiller selvsamme kriminalinspektør Baynes fra Holmes-historierne, og forfatteren giver den som doktor Watson, så vil de kunne få Jack til at hjælpe med at opklare mordet.

Arven fra Conan Doyle

Og ganske rigtigt. Sherlock Holmes alias Jack Holmes, der selvfølgelig holder bier i baghaven til det lille hus, han bor i på sanatoriets område, kaster et blik på de fotografier af fodspor og mærker i arbejdsværelset, som Baynes har med, og deducerer sig hurtigt frem til, hvordan den skyldige ser ud og, takket være W.H. Sheldons bøger om personlighedstyper, vedkommendes sindstilstand.

Clouet er selvfølgelig, at Holmes beskriver sig selv, men at Baynes – der har en fornemmelse af, at det er nevøen, der har skudt Lawford, fordi denne slog sin bror, Jack Holmes' far, ihjel – ikke kan gøre noget, både fordi det er for svært at bevise, og fordi Jack Holmes kan påberåbe sig sindssyge. Og forfatteren, der spiller doktor Watson, optræder også som en art Watson i Robert Arthurs novelle, fordi meget af det, som Baynes ved, og som Holmes afslører, simpelthen går hen over hovedet på ham.

Slutningen på "The Adventure of the Single Footprint," der i øvrigt kommer meget pludseligt, er måske ikke lige så god som resten af novellen. Men det er nu en morsom lille historie, som ikke mindst understreger, at Arthur i hvert fald har læst og dyrket Sherlock Holmes. Forfatteren var, så vidt jeg ved, ikke medlem af nogen af de conaniske eller sherlockianske selskaber i USA, men i denne novelle og i bøgerne om De Tre Detektiver vedkendte han sig i høj grad arven fra Sherlock Holmes og sir Arthur Conan Doyle.

Jeg bilder mig ind, at det var skæbnen, der gjorde, at min mor placerede Holmes og De Tre Detektiver ved siden af hinanden på hylden over min vugge og på den måde byggede bro mellem de to – en bro, jeg nu mange år senere føler, at jeg for alvor er gået over.

Tak for hjælpen til Seth T. Smolinske, C.R. Rodenwald, Alan Pickrell, J. Randolph Cox, Gilbert O'Gara og James Keeline

A.D.H. før S.H. (3)

Af Svend Ranild

Tørvehallerne ved Nørreport Station i København er et fredeligt sted hvor man næppe kan blive vred over andet end priserne på delikatesserne som falbydes på yderst civiliseret vis. Men for 100 år siden, i 1918, var stedet centrum for det tætteste Danmark har været på en socialistisk revolution. Det var dengang (og i 50 år mere) Københavns grønttorv, kun et stenkast fra arbejderbevægelsens borg i Rømersgade, som i dag huser Arbejdermuseet.

I de sidste år af Første Verdenskrig var Danmark ramt af arbejdsløshed og fattigdom, og i den brede befolkning var der vrede over arbejdernes dårlige forhold og mod de personer der havde profiteret på krigen.

Fastelavnsmandag 1918 havde syndikalisterne, den revolutionære del af Socialdemokratiet, foretaget en aktion på Børsen, hvor de havde stormet lokalerne og jaget folk ud med fastelavnsboller. En symbolsk protest der skulle vise hvem de sande skurke var – kapitalisterne. En halv snes af aktivisterne var blevet fængslet og idømt straffe på op til to års fængsel, og den 13. november indkaldtes der til demonstration og storstrejke:

"Arbejdere! Zahle har svaret, at han hverken *kan* eller *vil* løslade vore Kammerater. Nu er tiden inde til **Handling!** Svar paa Regeringens og Overklassens **Voldsregimente!**" (Zahle med fornavnene Carl Theodor var den radikale statsminister i 1909-10 og 1913-20 – *Red.*)

Det udtartede til en meget voldsom demonstration med deltagelse af 30-40.000 personer. "Slaget på Grønttorvet" bølgede frem og tilbage i tre dage før roen igen lagde sig. Da havde flere hundred demonstranter og betjente måttet få lægebehandling, og omkring 50 personer blev anholdt og fik lange fængselsstraffe.

Det vides ikke hvor den unge Agner Damgaard Henriksen, kontormand og digter, befandt sig under slaget, men bag kulisserne gjorde han snart efter sin røst hørt på tryk, da han i et jubeldigt i *Fremad* skrev:

"Se – nu staar vi midt i Kampen – det er
Folkets røde Rejsning,
vi er sikre paa at sejre, og vi taaler ingen Svig.
Fremad styrer vi besjælet af en ung og varm Begejstring –
thi vi ved, at *Klassekampen* – den er
Verdens sidste Krig."

Bladet *Fremad* blev udgivet af Socialdemokratisk Ungdomsforbund, SUF. Her havde A. D., som alle kaldte ham, været et meget aktivt medlem siden 18-årsalderen. Han var født i 1896, havde fået realeksamen i 1913, havde været i

boghandlerlære i 1913-15 og var i 1916 blevet ansat i den nystartede Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, en betydningsfuld virksomhed som forsynede arbejderne med kul.

Han var et skarpt hoved, var begavet med en flydende pen og havde et brændende engagement og en glubende læselyst. Han var en autodidakt intellektuel. Og alt hvad han kunne skrabe sammen af fritid, anvendte han på ungdomsforbundet og arbejdernes sag. Der blev f.eks. ikke megen tid til kærlighed, vil vi opdage senere. A. D. Henriksen var en seriøs mand.

Han producerede et vildt væld af tekster, ikke mindst i SUF's udgivelser – ugebladet *Fremad*, tidsskrifterne *Folkets Jul*, *Arbejdets Vaar* og *Arbejdernes Børneblad*. De to sidstnævnte var han også redaktør af i 1918-20. I børnebladet optrådte han som "Onkel Agner". Desuden artikler i månedsbladet *Socialisten*, som blev udgivet Diskussionsklubben Karl Marx, hvor han naturligvis også var aktiv. Hvis ikke udtrykket var så forslidt og fortærsket at jeg får susen for ørerne hver gang jeg hører det, ville jeg kalde ham en ildsjæl. En ilter sjæl var han i hvert fald.

Mange af hans artikler havde kulturelt indhold idet han belærte læserne om markante socialistiske kunstnere, særligt forfattere – Jack London, Patrick MacGill, Maxim Gorkij, Ernst Toller, Martin Andersen Nexø. I flere sammenhænge tegneren og grafikereren Käthe Kollwitz ("De Fattiges Kunstnerinde") med sine rå reportagebilleder fra underklassens virkelighed i Tyskland – også i *Børnebladet*. Og store socialistiske personligheder – f.eks. Rosa Luxemburg og Karl Liebknecht.

Desuden oversatte han digte og artikler fra engelsk, tysk og svensk. Og ikke mindst skrev han selv digte og sange og oversættelser af udenlandske kampsange. Mange af disse trykte tekster var blevet skrevet til særlige lejligheder, og her er de store "prologer" bemærkelsesværdige. Men de bedste af A. D.'s småværker er sangteksterne, både de ferme oversættelser fra tysk og engelsk og hans egne, som alle er skrevet med henblik på ildnende fællessang. To ord der optræder ofte, er "rød" og "had."

I *Socialisten* skrev han i november 1918 om "Socialdemokratiet og Oplysningsarbejdet":

"Det er sikkert hævet over al Tvivl, at en af de afgørende Aarsager til Internationales Magtesløshed ved Verdenskrigens Udbrud var den mangelfulde Oplysning af de proletariske Masser i de krigsførende Lande. ...

*En tilhørers indtryk af A. D. ved et møde: "Efter Pausen faar en ung, høj, ilter Mand Ordet til Sagen. Var Indlederen tungerap, saa var han dog det bare Vand ved Siden af denne Taler, der benyttede en Slags mundtlig Stenografi, som det først lidt efter lidt lykkedes mig at forstaa. Han fortalte, hvorledes han blev generet af fulde Folk, naar han gik paa Gaden, og afslørede derved sig selv som Afholdsmand og Forbudsvæn."

Nu er det Godtkøbs-Kærlighedsromaner, der bydes den danske Arbejderklasse – Bøger som man kan anskaffe sig for 50 Øre i enhver Boghandel.

Meget muligt, at disse har et større Publikum og læses med større Interesse end den gode Litteratur. Men hvor bliver saa vort Oplysningsarbejde af? Nick Carter Litteraturen læses sikkert endnu – desværre kun – med stor Interesse, ikke mindst af Arbejderungdommen, men ogsaa af ældre Arbejdere. Det næste Skridt bliver vel saa, at disse indgaar som Led i Partiets Oplysning af Arbejderne?

Vi skal vænne Arbejderne til at læse god, lodig Litteratur med social Tendens, og det store, stærke Socialdemokrati bør ikke sky noget Offer for Gennemførelsen af en saa vigtig Ting. – Vil Arbejderne saa desuden læse anden Litteratur, kan vi ikke forhindre det – men Partiet bør i hvert Fald ikke byde dem denne.

Og hvad Oplysningen blandt Børnene angaar, er det endnu daarligere bevendt.”

Som redaktør af *Arbejdernes Børneblad* skrev han så i september 1919 dette:

”Vor tendens har været *international* – vi har søgt at lære Børnene at forstaa, at det ikke er Grænserne, der skiller, men den økonomiske Ulighed, der adskiller Klasserne og forarsager Klassekampen. Vi har kort sagt søgt at opdrage Børnene til *Socialister*.”

Et eksempel på børnebladets opdragende linje kunne læses i februar 1919. Kontor- og åndsarbejderen hr. Henriksen gav højtravende udtryk for solidaritet med en håndens arbejder, hvis mødige krop overgydes med beåndet lys:

”Her ser I ham, den stærke Mand –
en Smed med Haanden om sin Hammer –
kun dette Vaaben ejer han
som altid sikkert Jernet rammer.

Hver Dag han staar
i en Fabrik –
hvert Slag, han slaar,
er den Musik,
som han i timevis maa høre!
Hver Aften, naar Fabrikkens Døre
er lukket! – og Dagens Gerning gjort –
saa haster han mod Hjemmet bort.

Men se tilbage paa hans Dag –
den svandt ej hen i Ro og Mag!
Den Smed har med hvert Hammerslag
gjort Stand og Samfund større Ære
end mangan fin og fornem Mand.
Derfor kan I af Smeden lære.

*Nick Carter-litteraturen – samlebetegnelsen for de mange billige og seriefremstillede hæfter med krimifortællinger som begyndte at udkomme i Danmark fra 1908. Et medie som blev voldsomt debatteret, ikke mindst i skolekredse. Nogle af hæfterne havde Sherlock Holmes som hovedperson. Om dette kan man læse i Palle Schantz Lauridsen: *Sherlock Holmes i Danmark* (2014), s. 120ff.

A. D. Henriksens kritik minder om den han mange år senere fremsatte i *Sherlockiana*, hvor han ivrede for at fremme ”den gode kriminallitteratur – den, der teknisk, litterært og moralsk har placeret sig på samme plan [som Conanen]” (*Sherlockiana* 1956, 1).

Se paa den stærke Mand en Stund –
en Smed med Hammeren i Haanden,
hans Vaaben er hans Arbejdskraft –
han er Symbol paa *Folkeaaenden*.”

Med sin ranglede person gjorde A. D. sig ogsaa gældende i sagens tjeneste. Som foredragsholder og indpisker ved møder og kongresser med sine ildnende prologer. Og som omrejsende agitator. Han rejste således Bornholm tyndt i februar 1919 og rapporterede om det.

Og han optrådte som udenlandskorrespondent. I marts 1919 overværede han Tysklands nystiftede uafhængige Socialdemokratis ugelange kongres i Berlin og rapporterede udførligt om fastlæggelsen af partiets revolutionsprogram.

Da han nu var i byen, opsøgte han den yderste venstre fløj, Spartakusforbundet, stiftet af Luxemburg og Liebknecht, som i januar havde anstiftet en bølge af demonstrationer og uroligheder der førte til heftige sammenstød med militæret. Her blev de to stiftere pågrebet og myrdet. A. D. skrev en blodbejstret reportage fra et Berlin, ”der [stod] i Generalstrejkens og Gadekampenes Tegn,” og hvor han sneg sig ad mørke gader sammen med de tyske kammerater for at undgå politiet. Kunne noget lignende mon ske i Danmark?

Tilbage til sporene efter Slaget på Grønttorvet. Den oprørske stemning, der havde fundet inspiration i revolutionerne i Rusland og Tyskland, bredte sig ind i ungdomsforbundets rækker, og i maj 1919 foranstaltedes en afstemning blandt medlemmerne, som skulle afgøre om forbundet skulle fastholde samarbejdsaftalen med Socialdemokratiet eller bekende sig til et revolutionært program. SUF’s venstre fløj udsendte et flyveskrift, *Signalet*, til medlemmerne til støtte for den revolutionære linje.

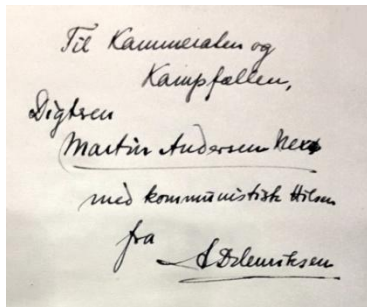
Skriftet var redigeret og i høj grad forfattet af A. D., som da i flere år havde været et meget synligt medlem af SUF’s forretningsudvalg, og det bekendte uden blusel kulør: ”Kammerater! I Dag skal I vælge... Lad os vise, at den danske Arbejderungdom hører til de rødeste røde. Lad os vise, at vor røde Farve er ægte.”

Udfaldet af afstemningen blev en rød sejr. SUF var reelt blevet sprængt og sygnede langsomt hen frem til den endelige opløsning i 1922. (A. D. havde da været redaktør af *Fremad* i april 1920 frem til oktober 1921, hvor enden kunne øjnes. Som redaktør skrev han manende ledere med signaturen *Implacabilis* – ”den uforsonlige”; Karl Liebknechts pseudonym).

Den 9. november 1919 samledes ca. 60 personer, de fleste fra SUF, i Fredericia for at diskutere dannelsen af et nyt parti. Og dannet blev der. Danmarks Venstresocialistiske

Parti, VSP, blev stiftet. SUF's formand Ernst Christiansen blev partiformand. Og A. D. var et af de første medlemmer. Partiet fik en partiavis, *Arbejdet*. Og A. D. blev medarbejder. Et år senere skiftede partiet navn til **Danmarks Kommunistiske Parti, DKP**.

I foråret 1921 udkom en digtsamling med den fængende titel *Strid og Stemning* på "eget forlag". Det var A. D.s debut i bogform efter sine mange skriftlige tilstedeværelser i blade og tidsskrifter. Lige siden denne bogdebut kaldte han sig "forfatter" hver gang muligheden forelå. Længe havde "digter" været en titel A.D. gerne ville have - ud over "kommunist" og absolut ikke "kontorist." Så i *Fremad* anmeldte han også gerne sine kolleger, de "unge Lyrikere," også selv om de ikke var "arbejderdigtere," sådan som han snart selv ville blive rubriceret. Han sendte stolt et eksemplar af *Strid og Stemning* med dedikation til den kommunistiske forfatterkæmpe Martin Andersen Nexø.

Strid-delen af A. D.s lille bog var kampdigte som tidligere var blevet trykt i *Fremad* eller brugt ved SUF's kongresser og demonstrationer. Stemnings-delen var af den slags som unge digteriske mænd skriver når forelskelser - gerne af den ulykelige slags - trænger sig på og vil udtrykkes. Og A. D. gjorde som man var vant til fra hans side - skrev rimede, rytmiske, glatløbende linjer.

En af hans medkæmpere i SUF, Oskar Hansen (1895-1968), som også havde været digterisk produktiv i *Fremad* og medlem af hovedbestyrelsen, også var gået ind i det unge DKP og med tiden skulle blive Socialdemokratiets hofdigter, skrev en anmeldelse:

"Det er *vor* Digtsamling, Ungdomsbevægelsens Digtsamling; for Udenforstaaende vil den ikke blive af det Værd, som den er for os; med hele sit nervøse Sind har A. D. deltaget i *vor* Bevægelse omtrent fra sin Konfirmationsalder, og derfor er det naturligt, at hans Digtsamling bliver som et lille Stykke af Ungdomsbevægelsens Historie. Mange af disse Digte er jo skrevet til *vore* Fester, Prologerne er læst op ved *vore* Stævner - og selv Stemningsdigtene har Ungdomsbevægelsen sin Andel i - det er jo nu alligevel saadan, at de blonde eller sorthaarede og øjenstraalende Ungmøer, han snart besynger jublende, snart skuffet ironiserer over, det er jo for de flestes Vedkommende nogle, de filfigste af os kender ved Navne."

Her tegner A. D. et billede af en skuffet forelskelse:

"Der hersker ensomhed i Stuen,
hvor før hun sprang omkring saa let;

*Det gjorde muligheden f.eks. 35 år senere da *Sherlockiana* begyndte at udkomme. I alle de år A. D. var redaktør - 1956-1970 - sagde bladhovedet: "Redaktør: Forfatteren A. D. Henriksen." Da redaktørpenen tilfaldt en anden i 1971-1987, stod der i stedet: "Redaktør: Tegneren Henry Lauritzen." Og ser man på antallet af udgivelser kunne Henry måske med større ret kalde sig forfatter.

nu sidder jeg i tavs Beskuen
af ét, hun gav mig: sit Portræt."

*Og et digt om den forsmåede, som ikke begriber at den
attråede vil foretrække mindreværdige hanner:*

"Den Sorg vil aldrig svinde, men blive til et Savn,
jeg føler, naar jeg nævner ærbødigt ømt dit Navn
og tænker paa din Ynde, saa ung og uberørt -
jeg harmes ved at ane, en Dag Du bli'r forført.

Den Dag vil Hjertet græde, og jeg vil mindes Dig,
men Øjnene er tørre, thi jeg forstaar det ej;
man *kan* dog ikke fatte, at den, man elsker mest,
kan vrage en og vælge blandt Folk, som de er flest."

Og et hvor ordet "had" fra kampdigtene finder plads i kærlighedsrummet:

"De Løfter, Du gav mig med grædende Øjne -
dem glemte du ganske, før Ugen var endt;
de lyse og lokkende Løfter blev Løgne,
og Hadet fik dybt i mit Hjerte Du brændt.

Vi kunde vel skiltes den Aften som Venner,
om ærligt Du Sandheden havde mig sagt;
een Tanke om Dig nu mit Hjerte kun kender,
nu synger mit Sind af Foragt, af Foragt ..."

*Et digt om hvor vanskeligt det er at få plads til kærligheden
når klassekampen stiller krav om deltagelse:*

"Du blev et Solstrejf paa min travle Vandring -
min Færden er bestandig Kamp og Strid
og kender ej til Hvile og Forandring -
Du blev et Solstrejf i en Mørketid.

...

En Stridsmand kender bare Kampens Verden -
dér handler man og tænker tidt for lidt;
saa tilgiv da, om han i Døgnets Færden
forløb sig og til Tider gik for vidt."

Og et af samme kaliber:

"Thi han er ikke som de fleste andre,
der ofrer deres Pige al sin Tid -
nej, han vil tidt ad vilde Veje vandre,
thi han er med i de Fortryktes Strid.

Du synes, Du alene skal ham eje,
Og egoistisk kan Du ikke se,
at man saa tidt maa gaa ad vilde Veje,
naar man vil kæmpe for en stor Idé.

Forstod Du altid blot din Stridsmands Tanker -
selv om han skriver Dig et Elskovsdigt,
selv om i Kærlighed hans Hjerte banker,
han glemmer derfor ej en Stridsmands Pligt."

Men glæde er der trods alt også plads til:

"Lad de onde Tider komme, lad mig møde Vint'rens
 Skygge -
 lad min Drøm paany faa Ende, lad mig blive sorgfuld
 stemt,
 men hin Nat, Du gav mig Glæden - da Du varsled'
 mig om Lykke -
 den vil leve i mit Minde, den vil aldrig blive glem't."

Et stort og langvarigt hit fra A. D.s hånd var "Den unge Garde" fra SUF's Centralafdelings stiftelsesfest i december 1919, trykt i Fremad nytårsdag. En ferm gendigtning af den tyske socialistiske ungdomsmarch:

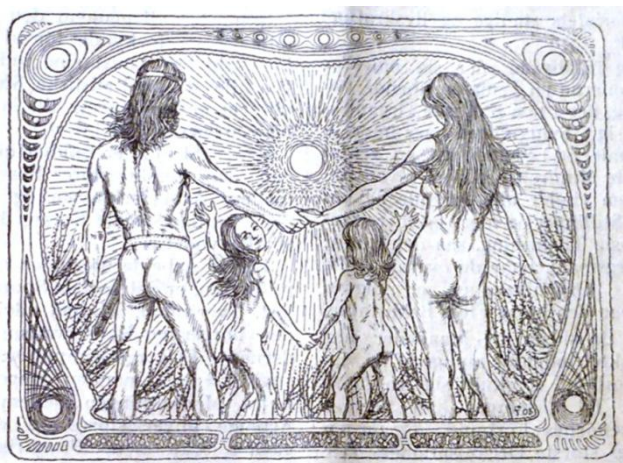
"Giv Agt! Fanfaren lyder,
 og Fanen føres frem.
 Fra Gader og fra Gyder,
 fra Landets tusind Hjem
 en Ungdomsskare møder op
 og hejser Flaget højt i Top -
 det er den unge Garde,
 den røde Fanevagt.

...
 Og aldrig skal Retræten
 man høre i vor Hær.
 Thi vi blev Helteættens,
 og Hadet sleb vort Sværd.
 Og hærdet blev vi gennem Nød -
 vort Maal er Sejr eller Død!
 Vi er den unge Garde,
 den røde Fanevagt."

Og et andet glimt af ungdom og faner og kamp:

"Se, i Solglans samles Skarer da for Socialismens Sag -
 under Fanen uden Famlen samles frejdigt vi til Slag.
 Glade gaar vi frem mod Gryet i en Folkehævnens Tid -
 Og i Fronten stævner *Ungdom* til den sidste, store Strid."

Endelig Sovjetunionen som lykkeland og forbillede. Den lysende illustration er tegnet af pseudonymet "Fidus" til offentliggørelsen i Fremad i juni 1920:

"Nu *drømmer* vi ikke om Solstraalelandet,
 vi skimtede før i en fjern Horisont;
 thi Drømmen og Haabet, vi troede var strandet,
 er blevet til *Handling* - med Ungdom i Front.

Thi Slægternes Stræben fra Striden begyndte,
 til Folket det løfted' sin rungende Røst,
 blev kronet med Sejr, den Dag man forkyndte
 Alverden om Solstraalelandet i Øst!"

Oskar Hansen konkluderede: "*Strid og Stenning* stiller vi ind i Reolen som en Samling, der er skrevet af en ung, begejstret Socialist, en Kammerat, vi har holdt af gennem Aar - i den næste, der kommer fra A. D.s Haand, maa vi i større Grad lære Digteren A. D. Henriksen at kende ... Han maa i Fremtiden synge om det i andre Klange: han maa *herse* med sig selv og sin Rytme, maa *slide* med sine Emner; der er i *Strid og Stenning* flere Steder Digte, der smager af Verse-mageri, og der er for mange Digte med baade helt og til Dels samme Rytme."

Da A. D. stoppede som redaktør af *Fremad* i 1921, fik han denne afskedsalut i bladet:

"A. D. Henriksen har gennem mange Aars Arbejde i vort Forbund, først i Aarhus, senere i København og paa Kongressen i Slagelse som Medlem af Forretningsudvalget, skabt sig den fremtrædende Plads i Kammeraternes Bevidsthed, som han indtager i Dag.

Hele A. D.s første Ungdom er ofret vor Bevægelse. Aften efter Aften, Aar efter Aar er for ham gaaet med Arbejdet i Ungdomsbevægelsens Tjeneste. Hans lyriske Evner gjorde ham til Ungdomsbevægelsens Sanger, og naar Blikket i Dag kastes tilbage paa hans Arbejde, træder det vel kraftigst frem gennem de magtfulde Strofer, der af ham, i Rytme og Rim, skænkedes vor bevægelse, dens Maal, dens Kamp og dens Sejre.

A. D. er for meget en Kampnatur til, at man kan tænke sig ham stille i en Krog blandt støvede Bøger.

Gennem sine Digte, Sange og Artikler vil han stadig være iblandt os, være med i den Ungdomsbevægelse, hvis brusen-de, begejstrede Blod altid rullede raskt gennem hans Aarer, - og hvem ved, - maaske en Dag staar han igen foran i den praktiske Kamp for de Idéer, han viede sine sange."

I samme periode forlod den da 25-årige revolutionære A. D. også sin stilling i Brændselsforretningen og blev ansat som kontorassistent i en anden af arbejderbevægelsens virksomheder, Sygekassen Fremtiden.

Kunne revolutionen nu finde plads i hans arbejdsuge? Lørdagsfrihed blev jo først opfundet et halvt århundred senere. Det vil man få at vide i næste afsnit af feuilletonen, og som tidligere varslet men udskudt vil man *denne gang* høre om alkohol og sangbøger og film og ikke mindst hvordan Henriksen og Larsen mødte Trotskij i Moskva.

Den 6. august 2018 - den dag, hvor disse linjer skrives - ville A. D. være fyldt 122 år (221 B agfra). Sådan skulle det ikke gå. Men fødselsårsdagen er årsagen til at dette nummer af *Sherlockiana* udsendes netop i dag.